

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

TUESDAY-ANTRADIENIS — KETVIRTADIENIS-THURSDAY, GEGUŽĖS-MAY 28-30, 2019 • Vol. CX NR. 62-63

Kaina 1.50 dol.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05-29-2019

Iki 110-ojo DRAUGO gimtadienio liko 43 dienos

Naujas Lietuvos prezidentas – G. Nausėda

Čikagos lietuviai parodė pilietiškumo pavyzdį

VIRGINIJA PETRAUSKIENĖ

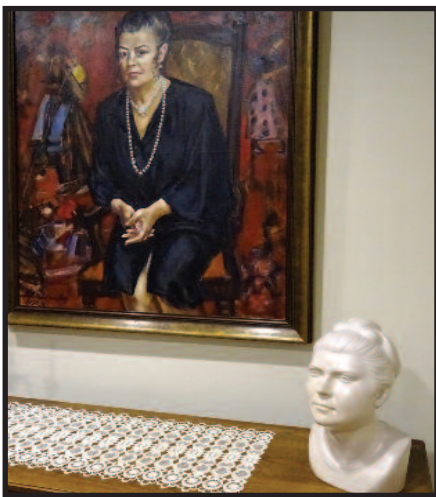
Sekmadienį, gegužės 26 dieną visi kartu išrinkome naująjį Lietuvos prezidentą. Juo tapo ką tik 55-ąjį gimtadienį atšventęs ekonomistas Gitanas Nausėda, surinkęs 65,86 procentus visų rinkėjų balsų. Šiuose dviem turais vykusiuose prezidento rinkimuose, kuriuose buvo sprendžiamas ir daugeliui svarbus pilietybės išsaugojimo klausimas, rikiuojami atstovai į Europos Parlamentą (EP), kaip niekada aktyviai dalyvavo užsienyje gyvenantys lietuviai.

– 2 psl.

Pergalės akimirka: Lietuvos prezidento rinkimuose – G. Nausėdos džiaugsmas. Dainiaus Labučio nuotr.

ŠIAME NUMERYJE:

Paežerių dvare – M. B. Stankūnienės atminimas – 5 psl.

Svečiuose „Atžalynas“ – 6 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Pokalbiai su filologijos nesugadintais poetais apie poeziją ir gyvenimą

Susitikimo akimirka. Iš k.: poetai Alvydas Šlepikas, Liutauras Degėsys, Kornelijus Platelis ir susitikimo vedantysis, organizatorius kun. Valdas Aušra. D. Norkūnienės nuotr.

Iš susitikimo su **Liutauru Degėsiu**, **Kornelijumi Plateliu** ir **Alvydu Šlepiku** Ziono lietuvių liuteronų parapijos salėje gegužės 17 d.

DANGUOLĖ NORKŪNIENĖ

Prisistatymai

Liutauras Degėsys. Poetas, romanistas, eseistas, filosofijos mokslų daktaras, monografių, mokslinių straipsnių ir vadovėlių autorius. 8 poezijos knygos, 3 esė rinkiniai, 2 romanai. Studentų buvo išrinktas geriausiu metų dėstytoju.

(„Po trijų paskaitų aš supratau, kad jis yra genijus“, – iš studentų komentarų socialiniuose tinkluose. Aut. pastaba.)

Dėstytojauju Vytauto Didžiojo universitete. Po paskaitų dirbu įvairiuose tinklalapiuose, rašau prestižiniam žurnalui *IQ*, daug važinėju. Keturis mėnesius nebūnu Lietuvoje. Kai grįžtu, suprantu, kokioje nuostabioje šalyje gyvenu – ramu, saugu. Siūlau pabandyti ir jums. Kaip pradėjau rašyti? Skaityti pradėjau nuo ketverių metų, mano pirmoji perskaityta knyga buvo Theodore Dreiser „Amerikietiškoji tragedija“. Man pačiam keista, ką aš ten supratau, bet tėvai vaikystėje kažkodėl man nepirko vaikiškų knygų, ir aš iki dvylikos metų maniau, kad knygos neskirstomos į suaugusiems ir vaikams.

– 2 psl.

Neverk dėl to, kas baigėsi. Šypsokis dėl to, kas įvyko – Theodor Seuss Geisel

Čikagos lietuviai parodė pilietiškumo pavyzdį

Atkelta iš 1 psl.

Priblėsus rinkimų aistroms ir atslūgus intensivių darbų įtampai, kelis klausimus pateikėme LR generaliniam konsului Čikagoje **Mantvydui Bekešiui**.

Dirbdamas Čikagoje, kuri laikoma Amerikos lietuvių sostine, tikriausiai spėjote pajusti čia gyvenančių tautiečių nuotaikas. Ko kartu su jais tikėtis ir laukiate iš naujojo Lietuvos prezidento?

Kaip ir kiekvienos diplomatinės atstovybės vadovas, tikiuosi, kad naujasis prezidentas aplankys Čikagą, kuri teisėtai yra laikoma lietuviybės Amerikoje širdimi. Jau dabar, po rinkimų, manęs ne vienas čia gyvenantis lietuvis klausė, kada sulauksime svečiuose naujojo prezidento. Žmonėms svarbu pasikalbėti, užduoti jiems svarbių klausimų, tarp kurių vienas iš svarbiausių – pilietybės tema. Dar būdamas kandidatu, gerb. G. Nausėda pats sakė balsavęs „už“ pilietybės išsaugojimą. Suprantama, kad naujasis Lietuvos prezidentas sulauks daug kvietimų, jo laukia daug įvairių vizitų, tačiau vis dėlto labai tikėjausi, kad jis pateisins čia gyvenančių tautiečių lūkesčius ir atvyks jų aplankyti. Juolab kad per rinkimus ir referendumo metu mes aktyviai balsuodami tikrai įrodėme savo pilietiškumą.

Jūsų vadovaujami konsulato darbuotojai atliko didžiulį darbą, organizuodami balsavimą, skaičiuodami rinkėjų balsus. Kokios jūsų mintys apie praėjusius rinkimus dabar, kai galima kiek ramiau atsikvėpti? Kokie praėjusių rinkimų atradimai ir pamokos?

Atsakydamas norėčiau pradėti nuo skaičių. Dalyvauti rinkimuose ir balsuoti referendume užsiregistravo 4 651 (balsavo 4 253) Čikagos ir JAV Vidurio Vakaruose gyvenantis lietuvių. Pagal užsiregistravusiųjų skaičių mes buvome treči, nedaug nusileidę Anglijai ir Airijai. „Už“ pilietybės išsaugojimą pasisakė dramatiška dauguma – 98,5 procento balsavusiųjų, procentų dydžiu pralenkdami Jungtinėje Karalystėje balsavusius tautiečius. Panašiai mūsų šaliai balsavo ir antrajame prezidento rinkimų ture – iš viso savo valią pareiškė 4 176 rinkėjai. Taigi, galima sakyti, kad JAV Vidurio Vakarų lietuviai – pareigingi ir labai pilietiški. Tą sakau remdamasis ne

Generalinis konsulas Čikagoje: „Šie rinkimai suteikė vertingų pamokų ir atradimų.“

emocijomis, o skaičiais. Kalbant apie referendumą dėl pilietybės – nuostabu, kad žmonės paneigė iki tol sklandžiusį mitą, kad referendumas neįvyks. Jis įvyko ir net du trečdaliai balsavusiųjų pasisakė už pilietybės išsaugojimą. Ir tai tam tikra prasme yra laimėjimas.

Apie išmoktas pamokas: rinkimų metu mūsų darbas nebuvo lengvas. Mane labai nuvylė Čikagos pašto darbas. Dėl pašto kaltės buvo nemažai trukdžių. Kai kurie laiškai su balsavimo biuleteniais smarkiai vėlavo arba kai kurie nepasiekdavo adresatų ir grįždavo atgal į konsulatą. Tokių atvejų, kai laiškai be priežasties grįždavo, buvo apie 30. Man tai atrodo daug, nes kiekvieno rinkėjo balsas buvo labai svarbus. Tuomet skambinome tiems žmonėms ir tarėmės, klausėme, ar jie galės atvykti balsuoti į Lemontą, ar laišką dar kartą jiems siųsti greituoju paštu. Dėl nesklandumų teko skambinti pašto atstovams, rašiau ir oficialų raštą, pateikdamas konkrečius atvejus. Tačiau jų atsakymas buvo – geresniam darbui organizuoti jiems nepakanka pinigų ir darbuotojų. Todėl stengėmės tartis su Vyriausiąja rinkimų komisija (VRK), kad kaip galėdami anksčiau mums išsiųstų balsavimo biuletenius.

Norėčiau padėkoti visiems atvykusiems balsuoti už kantrybę, kurios la-

bai prireikė laukiant eilės. Tik vienas kitas iš laukiančiųjų parodė nepasitenkinimą. Daugelis sakė: „Ne taip dažnai vyksta rinkimai ir referendumai. Verta pastovėti ir pareikšti savo valią“. O eilės susidarydavo dėl to, kad balsuoti atvyko daug iš anksto neužsiregistravusių. Bet ačiū ir jiems, kad atvyko. Galiau pasidžiaugti, kad nė vienam atvykusiam nebuvo prieš nosį užtrenktos durys. Balsavimą baigėme 1:30 val. p. p., priėmėme visus, kurie atvyko iki 12 valandos, taip, kaip reikalauja įstatymas.

Komisijos darbas buvo nelengvas – pirmojo turo rezultatus skaičiavome iki ryto, antrojo turo atvykusiųjų balsuoti biuleteniai buvo suskaičiuoti iki vidurnakčio. Tačiau balsavusiųjų paštų balsus tebeskaičiuojame ir skaičiuosime iki penktadienio. Kai kurie žmonės sakė, kad laimėtojas jau išgėrė šampaną, o jų balsai dar nesuskaičiuoti. Šampanas buvo iššautas todėl, kad jau buvo akivaizdai laimėtojo persvara. Tačiau visi balsai bus kruopščiai suskaičiuoti ir pateikti VRK. Tą tikrai garantuoju.

Dar viena pamoka – prieš rinkimus socialiniuose tinkluose buvo skleidžiama – tyčia ar ne – daug netiesos. Supratome, kad net absurdiškiausius gandus reikia paneigti. Ir tą darėme. Todėl ir dabar galiu pasakyti: žmonės turi pasitikėti konsulato teikiama informacija, o jeigu kas neaišku – skambinti nurodytu telefonu į konsulatą.

Baigdamas noriu padėkoti už aktyvumą ir pilietiškumą visiems: pavieniams žmonėms, kurie ragino, aiškino, padėjo registruotis tiems, kurie patys nemokėjo to padaryti. Taip pat dėkoju ir visuomeninėms organizacijoms, jų vadovams, parapijoms, kunigams, mokykloms, sporto organizacijoms, visų neįmanoma išvardinti. Ta patirtis man – dar vienas nuostabus atradimas, kad užsienyje gyvenantys lietuviai gali susivienyti, susitelkti ir būti labai stipri jėga.

„Draugo“ inf.

Pirmoji šalies pora – Gitanas ir Diana Nausėdos priima sveikinimus. Dainiaus Labučio nuotr.

Pakartotiniuose prezidento rinkimuose gegužės 26 d. dalyvavo 53,44 proc. registruotų rinkėjų, iš jų negalutiniais duomenimis 65,86 proc. savo balsą atidavė G. Nausėdai, 32,86 proc. – Ingridai Šimonytei.

Užsienyje balsavusieji prezidente rinkosi G. Nausėdos konkurentę – I. Šimonytę. Diplomatinėse atstovybėse II ture balsavo 33 299 rinkėjai (52,83 proc.), iš jų už I. Šimonytę pasisakė 54,44 proc., o už G. Nausėdą – 44,76 proc. Balsuojančiųjų užsienyje aktyvumas buvo mažesnis – palyginimui I ture dalyvavo 52 812 (arba 87,09 proc.) rinkėjų.

Sekmadienio rinkimuose taip pat paaikšėjo, kas atstovaus Lietuvai EP. Preliminariais duomenimis, suskaičiavus pirmumo balsus, į Briuselį dirbti vyks socialdemokratai Vilija Blinkevičiūtė ir Juozas Olekas, konservatoriai Liudas Mažylis, Andrius Kubilius ir Rasa Juknevičienė, „valstiečiai“ Bronis Ropė ir Stasys Jakeliūnas (mandato atsiskaičius Šarūnui Marčiulionii), „darbietis“ Viktoras Uspaskichas, taip pat Valdemaras Tomaševskis, Petras Auštrevičius ir Aušra Maldeikienė. Naujieji europarlamentarai pareigas pradės eiti nuo šių metų liepos.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday

and Saturday

except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by

the Lithuanian Catholic Press Society,

4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL

and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase – \$340.00 • kartą per savaitę \$240.00

[Kanadą – metams \$390.00 (USD) • 1/2 metų \$210.00 (USD) • 3 mėn. \$110.00 (USD)

[Lietuvą paprastu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Internetinė prenumerata – metams \$99.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

[Kanadą – metams \$150.00 (USD) • 1/2 metų \$120.00 (USD) • 3 mėn. \$75.00 (USD)

[Lietuvą – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, prenumeratos kvitų nesiunčiame. „Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien nuo 9:00 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:00 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

Administracija – skelbimai@draugas.org, administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė, audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Vyriausioji redaktorė – Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Redaktorė – Virginija Petruskienė

Techninis redaktorius – Jonas Kuprys

Korektorė – Dalia Sokienė

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.

Straipsnių autorių nuomonė nebūtinai sutampa su redakcijos nuomone.

– tai žodžiai iš sovietinės dainos, kuri skelbė apie „šviesų komunizmo rytojų“. Tokia pirmoji mintis asociacijomis išplaukė pirmadienio rytą, sužinojus Lietuvos prezidento ir Europos Parlamento rinkimų rezultatus.

Žinoma, komunizmas negriš, bet kad bus didelių pokyčių, tai jau dabar aišku. Rinkimų dieną išrinktasis prezidentas Gitanas Nausėda pareiškė, kad keisis retorika Rusijos atžvilgiu (gali tik švelnėti), o į Europos Parlamentą išeina stipriausi ir įtakingiausi Sąjūdžio, atvedusio Lietuvą į nepriklausomybę, politikai Antanas Kubilius ir Rasa Juknevičienė. Būtent šie žmonės davė toną Lietuvos nepriklausomybės metų valstybės saugumo užtikrinimo politikoje bei santykiuose su Europa, Vakaraais ir Rytaiis apskritai. Nors konservatorių (Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščionys demokratai) partija daugiausiai balsų pelnė jau antruosiuose rinkimuose (ir savivaldos, ir dabar į Europos Parlamentą, į kuriuos vedė krikščionis demokratas iki susijungimo su Tėvynės sąjunga – prof. Liudas Mažylis – 1918 m. Lietuvos nepriklausomybės Akto suradėjas), partija lieka su naująja karta, ir nežinia, kaip susiklostys situacija jos viduje ir ar ji ras partnerių. Pastarąsias dvi kadencijas partija surinkdavo daugiausiai balsų praktiškai visuose rinkimuose, bet kadangi neturėdavo partnerių, todėl į valdžią nepatekdavo. Gal naujoji karta bus praktiškesnė – keis retoriką, apvalins kampus ir eis į kompromisus – ir taip susiras kompanionų. Apie kai kuriuos pokyčius prabilta jau pirmą dieną po rinkimų – kad galėtų būti sėkmingas konservatorių dabartinio vadovo Gabrieliaus Landsbergio ir Ingridos Šimonytės tandemas rinkimuose į Seimą kitais metais. Pats G. Landsbergis žurnalistams patvirtino, kad jis kviestų Ingridą vesti konservatorių sąrašą Seimo rinkimuose ir pergalės atveju siūlytų jai premjerės vietą, o I. Šimonytė neatmetė galimybės, kad ji gal sutiktų stoti į TS-LKD partiją. Kaip rodo šiemetiniai rinki-

Prie Nemuno kitas išaušo jau rytas...

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

mai, I. Šimonytė surenka daugiau balsų už konservatorių partiją. Pvz., mūsų mažame Žeimelio miestelyje, kur nuo istorinių laikų simpatizuojama komunizmo idėjoms (jomis užkrėtė dar garsusis kraštietis komunistų vadas Karolis Požela prieš 100 m.), I. Šimonytė ir pirmajame, ir antrajame Prezidento rinkimų ture rinko po 100 balsų (iš 400), o konservatorių partija savivaldos rinkimuose gavo vos 14.

Prezidentas be užnugario

Aptardamas rinkimų nakties įvykius politologas Rimvydas Valatka pasakė, kad naujasis Lietuvos prezidentas Gitanas Nausėda bus pirmasis prezidentas be užnugario. Tai gerai ar blogai, pamatysim, bet pabandykime padėlioti dar šią dieną.

Išrinktasis prezidentas ne tik nepriklauso jokiai partijai, bet ir nuolat deklaravo, kad jis nesusijęs su jokia partija, nors prieš rinkimus, sakoma, prašėsi remiamas ir Darbo partijos su V. Uspaskich priešaky, ir valdančiųjų „valstiečių“. Dar iki rinkimų žurnalistai buvo pakėlę skandalą dėl to, kad jo susitikimą su kariuomenės vadu organizavo Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas Valdas Sutkus, o tai gali reikšti, kad naujasis prezidentas kompanijos ieškos verslo pasaulyje (o verslui reikės gerų santykių su Rusija). Taigi ir vėl nebus kam ginti „paprasto žmogaus“, dėl ko dabar dažnai kritikuojama valdžia. Nors Lietuvos prezidentas negali lemti nei didesnės pensijos, nei mažesnių mokesčių, nei didesnio socialinio teisingumo, nes jis užsiima užsienio politika, teisėsauga ir kariuomene, bet gali nuolat

kelti tokias užduotis Vyriausybei bei Seimui. O jeigu norėsi turėti gerus santykius su verslininkais, žinoma, kentės „paprastas žmogus“. Šių dviejų pusių interesai niekada nesutampa.

Dėl to, kad naujasis prezidentas neturi užnugario, jis gali būti ir silpniausias prezidentas iš visų iki šiol buvusių. Ir ne tik dėl to. Jis niekada nėra dalyvavęs politikoje ir neįsivaizduoja, ką reiškia atsидurti atviros politinės kovos lauke. O juk yra tokios jautrios ambicijos, – pvz., kai prieš pirmąjį rinkimų turą viena apklausų firma paskelbė, kad pirmąjį turą laimėti daugiau šansų turi jo priešininkė (o taip ir buvo – pirmąjį turą jis pralaimėjo), „Facebook“ jis pagrūmojo – kai tapsias prezidentu, rytą po rinkimų paskambinsias Gaidžiui (tokia apklausų firmos savininko pavardė)... Ir tik kilus skandalui G. Nausėda iš „Facebook“ savo pagrasinimą ištrynė. Žinoma, kam rūpėjo, tas įrašą užfiksavo ir atėityje Prezidentui primins, kad jo būdas yra kerštingas. Nors jis nuolat kalba apie tai, kad bus Lietuvos vienytojas, bet minėtosios charakterio savybės šiame bare nebus pačios patikimiausios. Greičiau – atvirkščiai. Iki šiol jis dar nepatyrė, ką reiškia būti žiniasklaidos ir oponentų taikinyje, ir labai greitai jo ambicija patirs didelių sukrėtimų, kuriuos sunku bus atlaikyti. Politikoje gyvenimo ir darbo sąlygos yra ypač atšiaurios. Čia reikia, kaip sakoma, storo kailio, kad nuo jo kritika nuslystų taip lengvai, kaip vanduo nuo žąsies.

Bet pirmajame interviu po laimėtų rinkimų išrinktasis prezidentas Gitanas Nausėda pažadėjo: „Man nėra gerų ar blogų partijų. Visos partijos, jei

jos nori dirbti Lietuvai, man yra priimtinos, aš su jomis kalbėsiuosiu. O dėl sąlyčio taškų. Tų sąlyčio taškų netrukus atsiras. Mes juos identifikuosime, kai pradėsime kalbėti apie programinius dalykus, gerovės valstybės elementus. Manau, kad tokių sąlyčio taškų gali būti tiek su Tėvynės sąjunga-Lietuvos krikščioniais demokratais, tiek su Lietuvos socialdemokratų partija, su Valstiečių ir žaliųjų sąjunga, ko gero, taip pat, kodėl gi ne“.

Keičiasi ir Europa

Galios pusiausvyra keičiasi ir Europoje. Europos Parlamento (EP) rinkimai netikėtai sulaukė didelio balsuotojų dėmesio. Balsavimo teisę 28 Europos Sąjungos (ES) valstybėse narėse turėjo 400 mln. rinkėjų, o rinkėjų aktyvumas siekė beveik 51 proc. Tai 8 proc. daugiau nei 2014 m. rinkimuose. Manoma, rinkėjus skatino dalyvauti protestai prieš klimato politiką ir raginimai ginti ES nuo euroskeptikų – dešiniųjų pažiūrų populistinių partijų. Nors centro dešinioji Europos liaudies partija (EPP) išlieka didžiausiu bloku Europos Parlamente, tačiau, preliminariais duomenimis, jų atstovų pateko mažiau – 179 iš 216 vietų, turėtų iki šiol. Socialistų ir demokratų pažangusis aljansas (S&D) taip pat pasirodė prasciau – gavo 150 vietų turėtos 191 vietos. Pirmą kartą per 20 metų dvi klasikinės partijos – socialistai ir konservatoriai – nebeturės daugumos ir į didžiąją koaliciją turės kviestis paramos iš šalies. Gerai dar, kad atsilaukė prieš dešiniuosius populistus – populistinėms ir nacionalistinėms partijoms teko 150 vietų EP, nors buvo bijoma, kad laimės kur kas daugiau.

Daugelio akys Lietuvoje nukrypo į Didžiąją Britaniją, kur gyvena daug mūsų tautiečių ir kurią drasko euroskeptiškos aistros. Ką rodo šie rinkimai, kurie galėtų būti būsimųjų rinkimų repeticija?

Nukelta į 11 psl.

Palyginti šias dvi istorijas paakino Vilniuje, Bažnytinio paveldo muziejuje atidaryta paroda, kurioje pristatomi Jėzaus Nazariečio atvaizdai, sudarantys svarią Lietuvos katalikiškosios dailės paveldo dalį. O jų pirmavaizdis – stebuklinga rengiamoji Kristaus statula iš Madrido basųjų trinitorių bažnyčios. Ši natūralistinė statula dar vadinama išpirktąja, nes ją 1682 m. kartu su žmonėmis iš nelaisvės ir niekinimo Maroko sostinėje Meknese išpirko Ispanijos vienuoliai trinitoriai. Jie atsigabeno šį Jėzaus atvaizdą į savo bažnyčią Madride ir jis labai greitai išgarsėjo malonėmis. Tad ilgainiui statulos kopijomis ir tapytais atvaizdais pradėtos puošti bažnyčios, steigiamos brolijos ir atvaizdas pasklido toli už Ispanijos ribų. Jėzaus Nazariečio skulptūrų, LDK kanclerio ir Vilniaus vaivados Leono Sapiegos pakviestųjų trinitorių vienuolių dėka turime ir Lietuvoje. Turbūt išpūdingiausia jų yra Stebuklingojo Antakalnio Jėzaus skulptūra, atkelta iš trinitorių vienuolyno ir saugoma Vilniaus Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Kuo ypatinga šio atvaizdo simbolika ir kodėl ji įdomi pasibaigusių prezidento rinkimų Lietuvoje rezultatų kontekste?

Jėzaus Nazariečio skulptūrų tyrinėtoja Regimanta Stankevičienė aiškina, jog pagrindinė atvaizdo žinia yra išlaisvinimas iš vergovės pančių: tiek pačios Jėzaus skulptūros, kuomet ją išgelbėjo trinitoriai nuo išniekinimo Maroke, tiek ir žmonių išlaisvinimo nuo kančių svetimoje žemėje, primestoje kultūroje, kitaip tariant, nuo vergavimo sistemai. Ji įkūnija viltį, nes Jėzus vaizduojamas kaip karalius, tiesaus stoto, surištomis rankomis kaip belaisvis, tačiau su karūna, tegul ir erškėčių, ant gal-

Jėzus Nazarietis ir prezidento rinkimai

JŪRATĖ KUODYTĖ

vos. Jis drąsus, prisiimantis jam Dievo patikėtą užduotį, ištveriantis jam nepritariančiųjų panieką ir net draugų išdavystes, pats jų nekaltindamas ir neidamas į kompromisus su galingaisiais, todėl įkvepia drąsai, kovai už tiesą ir laisvę. Ant Jėzaus Nazariečio širdies atvaizduotas kryžius baltame kvadrato – trinitorių ženklas – primena ne tik kančios kelią, bet ir Prisiėlimą, o tai irgi žadino viltį ir anuomet, XVII a., ir Lietuvoje, sovietų okupacijos metais.

Jei pamenate, sovietmečiu buvo labiau populiarios ir valdžios toleruojamos, o gal net skatinamos Rūpintojėlio skulptūros, kurių simbolika jau visai kito turinio: kenčiančio, liūdno, susimąsčiusio ir net kiek pavargusio Jėzaus, o net ne Jėzaus, o tūlo kaimo išminčiaus, artojėlio ir susitaikiusio, prisitaikiusio lietuvio, pakrikštyto, bet nebūtinai einančio į bažnyčią, žinančio poterių ir mylinčio savo tėvynę, bet nebūtinai savo artimą. Į tremtį vežami arba nuo okupantų bėgdami į Vakarus lietuviai dažnai pasiimdavo Jėzaus Nazariečio atvaizdus. Tarpukariu šis atvaizdas buvo populiarius ir dėl pamaldumo Švč. Jėzaus Širdžiai. Galima būtų prisiminti ir sovietų valdžiai neparankaus žymaus scenografo Liudo Truikio dekoracijas operoms, kurioms jis pasitelkė Jėzaus Nazariečio atvaizdą, jį Atgimimo pradžioje pasitel-

kė ir skulptorius Vladas Vildžiūnas, įamžindamas tautos kančių ir kančių atminimą skulptūra, kurios pavyzdžiu pastatyti paminklais Vorkutoje ir Lietuvos miestuose.

O grįžtant prie prezidento rinkimų ir sąsajų su Jėzaus atvaizdu – rinkime ir pasirinkime kiekvienas pagal savo gyvenimo patirtį, savo ir valstybės ateities perspektyvos matymą ir požiūrį į vertybes. Galima būtų sakyti, kad rinkomės tarp Rūpintojėlio ir Jėzaus Nazariečio. Ir turbūt nieko keista, kad didesnė dalis Lietuvos pasirinko akiai mielą, ramų ir arti žemės esantį Rūpintojėlį, deklaruojantį susirūpinimą ir pagalbą bėdoje kiekvienam: artojui ir varganai bibliotekininkei, prakutusiam verslininkui ir prasigėrusiam menininkui, abortą ketinančiai pasidaryti merginai ir daugiavaikėms šeimoms, homoseksualų poroms ir krikščioniškas vertybes ginančioms institucijoms.

Kodėl jaunimas rinkosi Jėzų Nazarietį? Daugelis jų, gimę jau nepriklausomoje Lietuvoje, taip myli laisvę, kad nevengia būti atsakingi ir patys nori kurti savo gyvenimą ant tiesos, teisingumo pamatų, nelaukdami, kol jiems ką nors pasiūlys ir pažadės. Jie drąsūs, nebijo rizikuoti ir ką nors prarasti, jie yra už idėjas ir patys nevengia siekti jų įkūnijimo, jie net linę aukotis dėl kito, ir tą rodo augančios savanorių gretos įvairiose srityse. O tai rodo, kad dažniau yra už žmogų, kad ir kokių pažiūrų jis būtų, o ne prieš ką nors. Jie nesulinkę iš baimės, bet išsitiesę, kaip toje skulptūroje Jėzus Nazarietis, tik jų rankos nėra ir turbūt jau niekada nebus surištos. O tai turbūt geriausia žinia Lietuvos ateičiai.

TELKINIAI

CHICAGO, IL

Pokalbiai su filologijos nesugadintais poetais apie poeziją ir gyvenimą

Atkelta iš 1 psl.

Trejus metus dirbau Trečiojo amžiaus universitete, ir man tai buvo labai įdomu – turėjom visokių projektų, esame išleidę net knygų. Sunkiausia buvo išmokyti studentus nerašyti kaip Baltušis ar Maironis, nes jie manė, kad turi rašyti būtent taip. Skačiau paskaitas 8 metus, kai dirbau Europos Taryboje, susidariau vaizdą, kaip gyvena ir kaip atrodo mokytojai Europoje.

Dabar daugiau rašau prozą nei poeziją, poezija yra tik gyvenimo būdas.

Kornelijus Platelis. Vaizduojamosios poetikos meistras, Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas. 10 poezijos knygų autorius.

Rašyti pradėjau gana vėlai, studijuodamas kokiam antram kurse. Kai pradėjau rašyti, kaip jaunas žmogus galvojau, kad kažkas man išeina, bet dabar manau, kad nieko gero man ten neišeidavo. Esu inžinierius, gana daug metų ragavęs statybų inžinieriaus duonos, bet lygiagrečiai visą laiką rašiau. Kai prasidėjo Sąjūdis, įsijungiau į tą veiklą. Gyvenau Druskininkuose ir jau buvau išleidęs keletą knygų, tad buvau išrinktas į miesto tarybą atsakingu už kultūrą ir švietimą. Tuomet ėmiau organizuoti poetinį Druskininkų rudenį, nes privatizacija dar nebuvo įvykusi ir visas miestas buvo tavo rankose. Visokių dalykų ten prisigalvodavome. (Festivalio metu kursuodavo specialūs pinigai, kurie vadinosi korneliais. Jie buvo panašūs į dolerį, tik vietoj Washingtono būdavo Kornelijaus portretas. Už tuos pinigus festivalyje būdavo galima įsigyti alaus ir vyno. *Aut. pastaba.*) Festivalis prigijo, ir šiemet jau bus 30-asis.

Dirbau Švietimo ir mokslo ministerijoje, porą metų buvau švietimo ir mokslo ministras, per tuos metus spėjau padirbėti trijose vyriausybėse. Ir visą laiką rašiau poeziją ir verčiau daugiausiai iš anglų kalbos. Mano knygos yra išverstos ir išleistos kitomis kalbomis įvairiose šalyse, trys iš jų – JAV.

Poezijos rinkinį „Įtrūkusios mėnesienos“ išleidau pernai, ir Lietuvos literatūros ir tautosakos institutas pripažino ją kūrybiškiausia metų knyga. Tad Vilniaus knygų mugėje buvau labai populiarus, ir mane daug rodė per televizorių. (Knyga – teatras. Poezija yra prabanga. Eilėraščiai džiugina vizualiniu grožiu ir jų nesumaišysi su niekuo kitu, – taip knygą „Įtrūkusios mėnesienos“ įvertino kritikai. *Aut. pastaba.*)

Vis dar rašau, bet nebe taip intensyviai. Tokio amžiaus sulaukus, mažiau bepagauni tos ore plevenančios poezijos. Bet kadangi kaip ir visi poetai esu didelis tinginys, tai dar nesiimu rašyti prozos.

Alvydas Šlepikas. Rašytojas, režisierius, aktorius, scenaristas, filmų kūrėjas, populiarių televizijos serialų „Nekviesta meilė“, „Drąsos kaina“, „Motery alėja“ bendraautoris. Jis yra fenomenas tarp Lietuvos menininkų, gerai vertinamas ir poezijos avangarduose, ir fotografuojamas žvaigždžių žurnals.

Aš irgi pradėjau skaityti 4 metų, kaip Liutauras. Mane išmokė dešimčia metų vyresnė sesuo. Irgi skaičiau laikraščius ir visokias knygas, o paskui per labai trumpą laiką perskaičiau visą vaikų literatūrą, kokia buvo mano kaimo bibliotekoje. Taigi pirmoje klasėje neturėjau ką daryti. O pradėjau rašyt todėl, kad mano literatūros ir kalbos mokytojai buvo labai geri. Jie padėjo ir skatino mus rašyti. Mano pirmas honoraras buvo už eilėraščius, kuriuos mokytojas nunešė į Molėtų rajono laikraštį „Pirmyn“. Ir tada aš susidūriau su tokiu reiškiniu kaip redagavimas, pastebėjau, kad mano eilėraščiai yra truputį pakeisti. Aš taip siaubingai tada išsikeičiau, ir tas išsikeidimas truko lygiai iki tos dienos, kol atėjo man pirmoji pašto perlaida – 3 rubliai ir 50 kapeikų. Tada aš nusprendžiau, kad galiu gyventi iš to rašymo, nes

Audra Januškienė su „Poezijos pavasario“ svečiais iš Lietuvos (iš k.): Liutauras Degėsys, jo sūnus Danielius, Kornelijus Platelis, Alvydas Šlepikas, Kornelijus Degėsys. Rengėjų nuotraukos

honoraras pasirodė labai neblogas, tėvas už mėnesio darbą kolchozose tegaudavo 80 rublių.

Kaip gimsta ir pasirašo eilėraštis? Spontaniškai, ūmai, ar viską reikia iškentėti?

Kornelijus Platelis. Tu pamatai jo viziją. Tada užrašai ir dailini daug kartų, skaitydamas ir išsiklausydamas. Yra toks dalykas kaip poetinė klausia. *Tu ir vėl neradai to tako, nepastebėjai įtrūkio vaizdinių panoramoje, – sako lama. Ko gero. Nesu apsigimęs lošėjas, nematau prasmės (ar bijau?) rizikuoti, mesti sielos žetoną į aklo atsitiktinumo valdas.*

Iš susitikimo metu perskaityto eilėraščio „Kazino Foksvude“

Kažkada su Jono Zdanio (išeivijos poetas, atvyko iš Connecticuto ir dalyvavo šiame susitikime – *aut. pastaba*) broliu policininku nuėjome į kazino. Buvau skaitęs Tibeto mirusiųjų knygą ir staiga atsiradau tokioje gyvenimiškoje situacijoje su damom, kurios šiame eilėraštyje buvo aprenktos tom kazino patarautojom. Taigi aš tą viziją pirmiausiai turėjau pamatyti ir visus tuos dalykus sudėti į vieną.

Aš stengiuosi vaizduoti, laikau savo poeziją vaizduojamąja. Stengiuosi iš to, ką aš pavaizduoju, sukelti emociją tam, kuris skaito.

Apie kentėjimą nemėgstu kalbėti, nes jei tu kenti dėl tokio dalyko kaip poezija, tai gal užsiimk kuo nors kitu.

Alvydas Šlepikas. Kiekvienas eilėraštis priklauso nuo impulso. Kitą kartą parašai greit, o gali taisyti daug laiko. Ką tik išleisto poezijos rinkinio „Mano tėvas žūsta“ eilėraščiai yra gerokai taisyti, yra kitokie ir skiriasi nuo mano anksčiau parašytų.

Akimirka iš „Poezijos pavasario“ renginio Čiurlionio galerijoje. Poetai: Algis Viktoras Dirda, Alvydas Šlepikas, Kornelijus Platelis, Jonas Zdanys, Liutauras Degėsys.

Liutauras Degėsys. Reikia rašyti kaip galima mažiau. Per visą gyvenimą esu parašęs tik 200 eilėraščių, maždaug per metus po keturis. Nes eilėraščiai kaip pinigai – kuo jų daugiau, tuo jie greičiau nuvertėja. Infliacija.

Eilėraštis man visiškai transas. Negaliu paaiškinti, kokių būdu jie ateina, neplanuoju, atsiranda iš galvos. Kaip aš sakau, mano 95 procentai gyvenimo vyksta galvoj. Visų žmonių gyvenimai vyksta galvoj, o ne virtuvėj ar kur nors kitur, kaip jie mano.

„Viena iš temų, kuri vis dar man patinka“, – sako Liutauras Degėsys.

Ištrauka iš susitikime perskaityto kūrinio:

„Kaip atsitinka, kad mes pradedame nekęsti valdžios vien todėl, kad ji valdžia. Taip stilinga ir madinga šmeižti, tyčiotis, nepripažinti. Aiškinti, kad ji ne mūsų, kad mes jos nenorime, kad nerinkom, grasinti jai...

Kodėl taip garbinga išsižadėti valdžios, o paskui lyg niekur nieko pasiburnojus, pasikeikus, nusiraminti ir eiti į darbą, net pakeliui užsukti pabalsuoti, o paskui visiems girtis, kad balsavome ne už, o prieš, nes už ką nors tiesiog nebuvo už ką balsuoti, nes ten vieni vagys, tinginiai, nevykėliai. Ir kad tas balsavimas prieš yra pats teisingiausias, nes už paprastai balsuoja tik susivieniję valstybės priešai, nevykėliai. Nes už balsuoti yra labai paprasta, už suvienija tik tuos, kurie yra patys labai paprasti...

Ateina ateistai pas Dievą į priėmimą ir Dievo sekretorė eina jam pranešti, kad atėjo ateistai.

– Pasakyk jiems, kad manęs nėra, – sako Dievas.

Ar negali taip atsitikti ir mums, kad vieną dieną ateisim pas ją, o Valdžia mums pasakys – žinai, manęs nėra. Aš su jumis neturiu jokių reikalų, nes jūs su manimi jokių reikalų neturite“.ų

Paežerių dvare atidengtas dailininkės M. B. Stankūnienės biustas

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Gegužės 18-ąją Lietuvoje švenčiama Muziejų diena. Tradiciškai tą dieną įvairūs muziejai pakviečia lankytojus į naujas parodas, rengiama „Muziejų naktis“, kai juose nemokamai galima lankytis iki pat vidurnakčio.

Vilkaviškio rajone, Paežerių dvare veikiantis Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus ta proga surengė vakarą „Muziejai kaip kultūros ašys: tradicijos ateitis“, kurio svarbiausiu akcentu tapo prieš pusantrų metų mirusios Vilkaviškio garbės pilietės, dailininkės ir mecenatės Magdalenos Birutės Stankūnienės, daug metų gyvenusios Čikagoje biusto atidengimas.

Paežerių dvaras lankytojus pasitiko žydinčiais kaštonais ir lakštingalų čiulbėjimu. Dvaro aplinka sutvarkyta ir išpuoselėta, čia nuolat gausu svečių. Gegužės viduryje dvarą aplankė ir naujasis Lietuvos kultūros ministras Mindaugas Kvietkauskas su lydinčiais asmenimis.

Muziejininkai didžiudamiesi aprodė naujam gyvenimui prikeltą dvarą, oficiną, kurioje veikia dailininkės M. B. Stankūnienės gyvenimo ir kūrybos ekspozicija, kitus pastatus. Pasak jų, bendrą vaizdą dar gadina nerestauruotas ir apleistas buvusių dvaro kaulidžių pastatas, kuris labai reikalingas, nes trūksta vietos saugoti šimtams tūkstančių muziejaus eksponatų. Nors ministras nieko žadėti neskubėjo, bet turima vilties, kad finansavimas šio pastato renovacijai bus surastas.

Išradingai papasakota dvaro istorija

Muziejų dienos renginys prasidėjo teatralizuota ekskursija „Pro šimtmečių miglas sugrįžta Suvalkijos dvaro kasdienybė...“. Jis buvo parengtas labai išradingai – atsivėrus dvaro durims, buvo nutiestas raudonas kilimas, kuriuo žengė pasipuošę muziejininkai Elena Rupeikienė bei buvęs ilgametis direktorius Antanas Žilinskas. Jie buvo persirengę dvarininkų rūbais ir, vaikštinėdami po dvaro teritoriją, priminė išpūdingo pastato, kuriam šiemet sukanka 220 metų istoriją.

Gausus lankytojų būrys buvo pakviestas į dvaro vidų, kur pristatyti įdomiausi istorijos momentai, buvo galima pasigrožėti šokiais, pamatyti dokumentinį filmą apie dvaro istoriją. Dvaro oficine vyko edukaciniai užsiėmimai – čia buvo galima apsilankyti lietuviškoje mokyklėlėje, pamatyti audimo, siuvimo darbus, o dvaro ledainėje paragauti čia pat sumušto sviesto.

Dailininkė rėmė muziejų pinigais ir eksponatais

Svarbiausiu renginio akcentu tapo dailininkės, ilgametės muziejaus bičiulės M. B. Stankūnienės biusto atidengimas dvaro oficinose patalpose, kur veikia jos ekspozicija. Čia galima pamatyti dailininkės kūrybos darbus, apžiūrėti įvairius jos asmeninius daiktus, kuriuos ji yra padovanojusi muziejui.

„Magdalenos Birutės Stankūnienės nuopelnai mūsų muziejui yra neįkainojami. Už jos padovanotus 50 tūkstančių dolerių mes galėjome sutvarkyti šį oficinose pastatą, įrengti gerus kabinetus darbuotojams, sutvarkyti ekspozicines erdves. Daug kartų dailininkė čia buvo atvažiavusi, jai labai rūpėjo, kaip gyvuoja gimtojo krašto muziejus, čia ji turėjo labai daug draugų“, – sakė E. Rupeikienė, ta proga pasipuošusi skrybėle, nes, pasak jos, dailininkė skrybėles labai mėgo ir turėjo jų kelias dešimtis, dalį padovanojo ir šiam muziejui.

Muziejininkė prisiminė, kad pirmą kartą į Vilkaviškio krašto muziejų M. B. Stankūnienė užsuko lygiai prieš ketvirtį amžiaus – 1994-aisiais, kai ši įstaiiga dar veikė miesto centre buvusiose ankštos Kultūros centro patalpose. Pamačiusi, kiek daug visko dar trūksta muziejui, ji dailininkė rėmė ir finansiškai, ir eksponatais – jų iš viso padovanojo apie 7 tūkstančius, ir tik dalis jų dabar yra eksponuojama Paežerių dvaro oficine.

E. Rupeikienė priminė dailininkės biografiją, papasakojo apie jos gyvenimą emigracijoje, apie tragiškai žuvusį tėvą, Sibiro kančias iškentėjusią motiną ir labai ankstyvoje vaikystėje mirusį vienintelį sūnų Arvydėlį.

Skulptorius K. Balčiūnas sukūrė tokį biustą, kokio pageidavo pati dailininkė.

Naujasis dailininkės M. B. Stankūnienės biustas papuošė ekspoziciją. A. Vaškevičiaus nuotraukos

Paežerių dvaro istoriją išradingai pristatė muziejininkai E. Rupeikienė ir A. Žilinskas.

Biuste įamžinta jauna

Naujasis dailininkės biustas, kurį sukūrė žinomas skulptorius ir dailininkės bičiulis Kęstutis Balčiūnas, atidengtas šalia M. B. Stankūnienės portreto, kurį 1986 m. nutapė geriausiu Lietuvos portretistu laikomas dailininkas Vytautas Cipliauskas, gegužės

pradžioje iškeliavęs Amžinybėn. Šie abu iškilūs Sūduvos krašto menininkai jau atkūrus Lietuvos nepriklausomybę nemažai bendravo, juos siejo ir vaikystės bei jaunystės prisiminimai, nes abiejų gimtosios sodybos buvo visai netoli viena nuo kitos.

„Kai savo dirbtuvėse Marijampolėje kūriau švento Jurgio paminklą, kuris iškilo Vilniuje, dailininkė pas mane apsilankė su bičiuliais, domėjosi mano darbu, ji jau buvo mačiusi mano sukurtą paminklą prezidentui Kaziiui Griniui. Tada pamaniau, kad ji būtų įdomus modelis, nes turi labai išraiškingus bruožus.

Vėliau vėl susitikome, kai kūriau Marijampolėje esantį paminklą ‘Kalbai ir tautai. Lietuvos vardo 1000-mečiui paminėti’. Tada jau dailininkė man pasakė, kad norėtų, jog sukurčiau jos biustą ir išreiškė pageidavimą, kad tame biuste norėtų būti įamžinta jauna, be to, biustas turėtų būti iš klevo medžio, kuris auga jos tėviškėje Oželių kaime netoli Šunskų miestelio“, – prisiminė skulptorius.

Pasak K. Balčiūno, jis dailininkei pažadėjęs biustą sukurti, bet pasiūlė nekirsti tėviškos klevo, nes tokios medienos jis rado kitur. Darbai prasidėjo ir po truputį judėjo į priekį, ir 2017 m. lapkritį mirusi dailininkė dar spėjo pamatyti būsimo biusto nuotraukas. Dabar atėjo metas biustą atidengti ir pristatyti muziejaus lankytojams.

Skulptorius K. Balčiūnas ir Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centro-muziejaus direktorė Jurgita Morozaitė pasirašė biusto dovanojimo sutartį – šį darbą menininkas dovanojo muziejui. Ceremoniją stebėjo lankytojai prisiminę dailininkės apsilankymus dvare ir džiaugėsi, kad šis kraštas išaugino tokią ypatingą asmenybę.

Muziejaus nakties renginiai Paežerių dvare tęsėsi iki vėlyvo vakaro – susirinkusiems koncertavo gerai žinomas Kybartų pučiamųjų orkestras, skambėjo muzika ir dainos.

Muziejų nakties renginiai sutraukė daug lankytojų.

ATŽALYNAS

Gegužė Nr. 27

„Auk, žydėk, klestėk ir savo Tėvynę mylėk!“

Stiebkimės, tieskime rankas į viršų lyg žali medžiai į dangų, aukime savo mintimis ir tobulėkime savo dvasia, gerais darbais puoškime save ir garsinkime Tėvynę.

Mokyklos šventės akimirka.

Trygve Olson nuotr.

Redaktorės žodis

Gegužė – gražiausias pavasario mėnuo, išsipuošęs, išsidabinęs, kvepiantis. Tokį gražų mokslo metų laiką paskyrėme šeimai. Kadangi mokytojos išmokė vaikus daug dainų ir šokių, tėveliai padėjo išmokyti eilėraščių, tai negalėjome visko sudėti į vieną baigiamąjį mokslo metų koncertą, todėl nusprendėme organizuoti tris renginius: poezijos pavasarį, šokių šventę ir koncertą paskutinę mokslo metų dieną. Jau trečiasis šiais mokslo metais poezijos rytmetis buvo skirtas Motinos dienai. Vaikai, deklamodami eilėraščius, žvelgė į savo mamų akis ir kiekvienas jų žodis palietė motinų širdis. Klasėse paruošė dovanėles, užrašė atvirukus ir paskyrė mamytėms po eilėraščių. Šokių šventė „Mamyte, tėveli, šok su manimi“, vykusio pievelėje prie mokyklos, sukviėtė visą mokyklos bendruomenę šokti. Supratome, kad tokių renginių reikia daugiau. Baigiamasis koncertas vainikavo mokslo metus. Mokytoja Viktorija Zaborienė parinko tokius įvairius kūrinius ir išmokė dainuoti ne tik vaikus, bet ir suaugusius. Dainavo visa mokykla, kiekvienas mokinytis. Dainavo mokyklos choras „Gilė“, ansamblis, klasių grupės, duetai, solistai, prisijungė ir mokytojos. Gerai nuteikė žiūrovus mokinių tėčio debiutas. Tokių švenčių metu pajuntame bendruomenės glaudų ryšį, palaikymą, pamatome mokytojų didelio darbo gražų rezultatą, išgyvename džiaugsmą ir pasididžiavimą savo vaikais. Dėkojame mokytojams, šeimoms, mokiniams, rėmėjams – visi mes daug galime nuveikti.

Mokytoja Marija Dainienė

MANO LIETUVA

Mokyklos šeimų projektas „Rašau savo šeimos istoriją – aš ir Lietuva“. Lietuviai labai mėgsta keliauti, aplanko įvairias pasaulio šalis, bet maloniausios ir mieliausios atostogos Lietuvoje, kur yra žinomi visi keliai ir takeliai, bet kiekvieną kartą sava šalis atsiveria nauju grožiu. Siūlome skaitytojams Vaidos Ličkūnienės su didžiausia meile parašytą pasakojimą apie Lietuvą.

ATOSTOGOS RUGPJŪTĮ

Šimet atostogausime rugpjūtį. Ne, ne visą, tik dvi savaites. Trumpas laikotarpis – atostogų grafikas kruopščiai suplanuotas, su visais suderintas gerokai iš anksto.

Iki atostogų Lietuvoje likus kelioms savaitėms, vis dažniau nepastebimai nuklystu mintimis į tėviškę, kad tik suspėčiau visus savo artimus, gimines, pažįstamus apkabinti, kad tik aplankyčiau nuostabias šalis vietas bei miestus. Rezgu mintį po minties ir suvokiui, kad laiko taip mažai, reikės labai pasistengti, kad viską įgyvendinčiau.

Iš tiesų, Lietuva visada buvo ir bus mano šalis. Išvykę svetur, tampame savo šalies vėliavnešiais.

Gyvendama toli nuo Lietuvos, už Atlanto, kitoje tolimoje valstybėje, turiu galimybę pristatyti Lietuvą. Vietiniai žmonės iš manęs gauna informacijos ir susidaro įspūdį apie šalį. Man neliūdina, kad gyvenu svetur, nes aš galiu minėti ir mylėti Tėvynę kitaip. Džiaugiuosi, kad esu lietuvė.

Ši sykį mano atostogos Lietuvoje vasaros pabaigoje, kai šilčiausios dienos ir naktys, kai labiausiai išilusi Baltijos jūra, kurios krantai driekiasi per Lietuvą apie šimtą kilometrų. Neapsakomo grožio Kuršių Nerija, kopos su gintarinėmis pakrantėmis ir sparčiai gražėjančiu, išaugusiu, produktyviu Klaipėdos jūrų uostu. Klaipėda yra mano gimtasis miestas. Kiekvieną sykį sugrįžusi pastebiu, kad miestas gražėja ir auga. Jame vyksta daug švenčių, menų festivalių, koncertų.

Vasarą Lietuvoje ypač daug švenčių: iškilmingai minima Mindaugo karūnavimo diena, su visais

Vaida Ličkūnienė su dukromis Kamila ir Karolina.

Šeimos albumo nuotr.

tradiciniais papročiais švenčiamos Joninės, graži meninė programa Jūros šventėje, su giliausiu tikėjimu švenčiami Žemaičių Kalvarijos atlydai ir Žolinės. Per atlydų apeigas gaunamas nuodėmių atleidimas ir pelnoma atlydai sau ir mirusiesiems. Per Žolines švenčiama visuotinė augmenijos branda ir dėkojama už naują derlių. Skambant bažnyčių varpams, moterys su gėlių puokštėmis ir javų varpomis skuba bažnyčios link jas šventinti, tikėdamos, kad nulems gausesnį derlių. Melsdamiesi žmonės pajunta dvasios pilnatvę, tikėjime randa gyvenimo prasmę. Žolinės ir užbaigia vasaros švenčių ciklą. Jau po Žolinių padvelkia rudeniui, kuris gali tęstis iki spalio pabaigos su spalvinga ir šilta Bobų vasara.

Ruduo – gražiausia metų šypsena. Esu rudens paukštė, nes gimiau rudenį, todėl labai myliu auksinį rudenį, gėriuosi jo grožiu. Darbštūs lietuviai, nuėmę ir sutvarkę derlių, švenčia Rudens šventę: organizuojamos miestų aikštėse daržovių ir vaisių pa-

rodos, mugės, koncertuoja folkloro ansambliai. Kai užaugintas derlius, galima ir pasidžiaugti. Niūrus, lietingas ir gana ramus rudens periodas pereina į gražių metų švenčių laukimą. Kūčių ramuma užburia ir sujungia visus artimus, ruošia vakarienę iš 12 patiekalų, buriama ateitis. Iki vidurnakčio šnekučiuojasi už bendro stalo susirinkę artimiausi giminačiai. Jei Kūčios ramios, skirtos apmąstymui, maldai, tai Kalėdos kvepiančios, linksmos ir žėrinčios. Tos didžiosios, taip visų lauktos šventės praeina. Taip jau gamtos surėdyta, kad žmogaus nekamuotų nostalgija, ateina su didžiausiu šurmuliu Užgavėnės. Linksmos, kvepiančios blynais, su persirengėliais įvairiomis kaukėmis, šokiais ir liaudies dainomis, kuo garsiau, kad išvytų žiemą iš kiemo. O išviję žiemą, žvalgomės į dangų, laukiame sugrįžtančių paukščių ir sveikiname pavasarį, lietuvišką pasakiško grožio pavasarį! Kai oras kvepia besiskleidžiančiais medžių pumpurais, kai miškeliai skęsta žibuoklių žieduose, kai negali atsiklausti sugrįžusių paukščių klegesio, rodos, tuoj pati pakilsiu ir skrisiu su paukščiais virš kvepiančių miškų ir pievų.

Lietuviški lietūs augina ne tik žolę, augina ir žmones, stiprina juos. Lietuvoje žmonės džiaugiasi, juokiasi ir pyksta neapsimetinėdami. Jau seniai visiems šalies gyventojams žinomas žemaitiškasis užsispyrimas, dzūkiškas nuoširdumas, suvalkietiškas apdairumas ir aukštaitiškasis atvirumas.

Didžiuojuosi lietuvių kalba. Ji esanti viena turtingiausių ir seniausių kalbų pasaulyje, kuria galima savo užsispyrimą ar nuoširdumą nusakyti šimtais skirtingų sinonimų.

Tas didžiulis tikėjimas savo Tėvynę, iškovojo šaliai laisvę ir nepriklausomybę, kur kasdien žmonės mokosi gyventi ir didžiuliotis tuo, kad Lietuva pirmauja lazerių pramonėje, internete naršo greičiau negu daugelis pasaulio valstybių, turi vienus geriausių biomedicinos specialistus, inovacines technologijas ir visame pasaulyje lietuviai yra vertinami dėl atkaklumo bei darbštumo.

Trumpos mano atostogos Lietuvoje baigėsi. Širdies kertelėje yra saldus gniužulėlis. Žinau – turiu, ką papasakoti savo vaikams ir tiems, kas domisi Lietuva Amerikoje. Lietuva – nuostabi maža mano šalis. Aš išskleidžiu širdy bures ir plaukiu į savo namus, bet visada žinau, kad inkaras yra Lietuva.

Vaida Ličkūnienė

NORIU PAPASAKOTI

Pirmosios Komunijos metu mokytoja Kristina Nakienė su mokiniais (iš k.): Patricija, Eva, Matas, Kaja. Trygve Olson nuotr.

Pirmoji Komunija

Lietuvių mokyklos Vašingtone mokiniai visus mokslo metus mokosi ne tik lietuvių kalbos, istorijos ir kultūros, jie mokosi pažinti ir puoselėti lietuviškas tradicijas. Religija ir katalikų tikėjimas neatsiejama lietuviškų tradicijų dalis. Religija stiprina žmonių tikėjimą, kovojant už Lietuvos nepriklausomybę 1990-aisiais. Bažnyčia atliko svarbų vaidmenį spaudos draudimo metais, išlaikant gyvą lietuvišką žodį. Šeimos, besirūpinančios vaikų ugdymu, ir dabar neapleidžia tikėjimo, randa galimybę suteikti vaikams religijos pagrindus.

Šiais metais keturi vaikai priėmė Pirmosios Komunijos Sakramentą. Tai šventė ne tik šioms šeimoms, bet ir visai Vašingtono apylinkių lietuvių bendruomenei. Mes be galo dėkingi tikybos mokytojai Kristinai Nakienei, kuri visus metus šeštadieniais savanoriavo ir kantriai mokė vaikus ne vien Senojo ir Naujojo Testamento paslapčių, bet ir lietuvių kalbos. Juk religijos pamokos vyko lietuvių kalba ir beveik visas maldas vaikai taip pat mokėsi lietuviškai. Mokytoja Kristina priminė ir mums, mamoms ir tėvams, paprastas moralines tiesas, kurias kartais apleidžiame, pasiteisindami nepalaujamai skubančiu gyvenimu.

O vaikai šeštadieniais laukdavo tikybos, nors vykdavo mokykloje po visų pamokų – tai rodo, kad vaikams

buvo įdomu, kad jie mylėjo ir gerbė mokytoją Kristiną. Kaja, Patricija, Eva ir Matas visuomet turėdavo ko paklausti ir net tarpusavyje konkuruodavo, kas pirmas atsakys ir parodys, ką išmoko. Vaikai prisilietė prie tikėjimo, tapo dvasingesni, gavo žinių. Gailestingumas, meilė, supratimas, atleidimas, teisingumas – visa tai kuria stiprų šiuolaikišką žmogų. Viso to mes linkime savo vaikams.

Erika Vėberytė-Olso

Erika Vėberytė-Olson su dukromis Kaja ir Ūla. Trygve Olson nuotr.

Brangiausi žodžiai mamai

„Mama, aš visada Tave mylėsiu... Mama, šiandien visos gėlės ir šypsenos Tau... Mama, Tu pati gražiausia...“, – tokie žodžiai ir emocijos liejosi šeštadienį iš Lietuvių mokyklos Vašingtone mokinių lūpų, minint Motinos dieną. Pieveleję prie mokyklos jautėsi jaudulys ir džiaugsmas. Net ir patys mažiausieji, ir patys vyriausieji, ir tie, kurie niekad nedeklamavo, ir tie, kurie visuomet deklamudavo, – visi būrėsi draugėn ir skatino vieni kitus sakyti eilėraščius.

Sakyčiau netiesą, jei tvirtinčiau, kad visai nesijaudinau. Jaudinausi, nes norėjosi eilėraščių padeklamuoti taip, kad mama manimi didžiutuotųsi ir, be abejo, kad išgirstų, kaip labai ją myliu. Eilėraštis, kurį deklamavau, apie pavasarį, bet aš norėjau mamai pasakyti, kad ji tokia nuostabi kaip saulėtas pražydęs pavasaris.

Besimokydama eilėraščių, svarsčiau, ar jausčiausi taip pat, jei neturčiau galimybės pasakyti mamai, ką jaučiu jai deklamudama, o tik užrašyčiau atvirutę. Suprantu, kad ir atvirutė būtų gražus sveikinimas, bet eiliuotai sudėliotos mintys taip gražiai išreiškė mano džiaugsmą tokią ypatingą dieną.

Todėl man kilo dar viena mintis – kitais metais aš norėčiau pati parašy-

ti eilėraščių ir skirti jį mamai. Aš žinau, kad jaudinčiausi dar labiau jį deklamudama, bet mamai tai būtų dar didesnė dovana.

Atsimenu, skaičiau, kad mamos dieną turėtume švęsti ne vieną kartą metuose, o kiekvieną dieną. Gal taip ir būtų teisinga. Aš esu laiminga, kad turiu mamą. Juk pasaulyje yra labai daug vaikų, kurie nepatyrė mamos meilės. Švęskime Motinos dieną!

Ūla Luise Olson, 4a klasė

Ūla Luise Olson. Trygve Olson nuotr.

MANO MAMA

Kaip gera būti su mama, apsikabinti, prisiglausti, kalbėtis, mokyti iš mamos įvairių dalykų. Atrodo, kad apie tai pagalvojame tik atėjant Motinos dienai.

Mano mama nuostabi. Ji myli mus visus, rūpinasi seneliais, savo broliais ir seserimis, padeda draugams ir kaimynams – jai rūpi visas pasaulis.

Mama – gamtos žmogus. Ji prižiūri namų aplinką. Prie namų visur žydi gėlės – tai vis mamos rankų darbas. Ji grožisi žydinčiomis gėlėmis, jas laisto, prižiūri, kad gerai augtų. Ma-

mytė prisodina daržovių, kad šeima maitintųsi sveikai. Mama yra mūsų maitintoja. Ji tik po dienos darbų vakarais prisėda pailsėti ir stebi auksinę saulėlydį.

Mamytė yra išsilavinusi, mandagi, nuoširdi. Aš galvoju, kad ji jaučiasi laiminga, nors ir daug rūpesčių turi, bet ji džiaugiasi, kad mes gerai mokomės, kad jai padedame. Mane mama daug ko išmokė, ji padeda mums mokytis, paaikškina sunkius dalykus.

Aš linkiu mamytei būti laimingai ir visada galvoti pozityviai.

Renata Sujeta, 6 klasė

Mano mamytei

*Tau, Mamyte,
Spalvotas dangus
Ir spindinti saulė,
Sušvitus pro langus.*

*Tau, Mamyte,
Gėlyčių grožis,
Paukščių dainos
Ir linksmas šokis.*

*Tau, Mamyte,
Laimingos dienos:
Šokti, dainuoti
Lig ryto rasoto.*

*Tau, Mamyte,
Širdelių gražių*

*Dešimt tūkstančių
Ir tiek pat bučinių.*

*Tau, Mamyte,
Visas pasaulis,
Gražus ir pilnas gėrio
Visus metus.*

*Tau, Mamyte mylimoji,
Noriu pasakyti:*

*– Tu esi gražiausia, maloniausia, mieliausia,
linksmiausia, geriausia mamytė pasaulyje.
Aš Tave labai myliu ir didžiuojuosi,
kad Tu esi mano mamytė.*

Karolina Ličkūnaitė,
7 klasė

Iš kairės: Izabelė Vilimas, Karolina Ličkūnaitė ir Renata Sujeta.

Mokyklos archyvo nuotr.

LAIŠKAI VASARAI

Geroji Vasara,

kur tu esi? Aš laikiu tavęs visus metus. Buvo vėjuotas ruduo, kuris atsisibodo, ilgai užsibuvo žiema, pavasaris atėjo ir greitai išėjo. O kurgi tu? Kai tu čia esi, man būna atostogos, tada aš atsisveikinu su mokyklos draugėmis. Kur tu? Aš einu į baseiną. O kur esi tu? Aš keliauju prie jūros ir valgau ledus. Kur tu? Ateik greičiau, Vasara!

Patricija Pupinė, 6 klasė

Rašau savo draugei Vasarai

Labas, čia aš. Labai pasiilgau tavęs, todėl rašau. Laukiu tavo šilumos, saulutės glamonijų. Pasiilgau medžių pasakos, sušnabždėtos vėjuose. Atsisėsiu ant žaliausios, minkščiausios žolės po seno ąžuolo vainiku ir piešiu tavo, Vasara, portretą. Nupiešiu tavo grožį: mirgu-

liuojančius ryškiai žalius medžių vainikus, įvairiaspalves gėles, žydinčias mano kaime, čiurlenančių upelių raibuliuojantį vandenį, vaivorykštę nudažysiu šviesiomis akvarelės spalvomis.

Noriu keliauti su tavimi, aplankyti dar vieną mūsų draugę – Jūrą. Pasi-klausyčiau bangų ošimo, kvatočiau aptaškyta sūriu vandeniu, padėkočiau jai už gintarines dovanas.

Tu esi stebuklinga, nes visiems teiki šilumą: paukšteliams, zuikučiams, laputėms ir briedės vaikeliams... Nekantrauju, negaliu sulaukti tavęs, bet jau greitai pasimatysime. Bus šilta, todėl valgysim skanius vanilinius ledus su karamele.

Iki greito pasimatymo.

Tavo draugė Izabelė

Nukelta į 11 psl.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Prezidentė pasveikino G. Nausėdą su pergale

Vilnius (Prezidentūros inf.) – Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė telefonu pasveikino Gitaną Nausėdą, laimėjusį prezidento rinkimus.

Išrinktajam Prezidentui D. Grybauskaitė palinkėjo stiprybės ir sėkmės pateisinant į jį sudėtus Lietuvos

žmonių lūkesčius.

Telefonu šalies vadovė taip pat kalbėjo ir su antra prezidento rinkimų turo dalyve Ingrida Šimonyte.

Naujojo šalies vadovo kadencija prasidės liepos 12 d., jam prisiekus iškilmingoje inauguracijos ceremonijoje.

D. Grybauskaitė skaitys paskutinį metinį pranešimą

Vilnius (BNS) – Kadenciją baigianti Prezidentė Dalia Grybauskaitė dešimtąjį, paskutinį, metinį pranešimą Seime skaitys birželio birželio 11 dieną.

Konstitucija prezidentui numato pareigą parlamente perskaityti metinį pranešimą apie padėtį Lietuvoje, vidaus ir užsienio politiką.

Pernykščiame pranešime Prezidentė parėmė politines partijas kaip „patikimiausią demokratinio valstybės vystymosi garantą“, kritikavo Seimo

sprendimus gausiai kurti parlamentines komisijas ir ragino parlamentą rūpintis kitais klausimais.

Šalies vadovė 2018-aisiais taip pat reiškė paramą Europos Sąjungos integracijai, gyrė teisėsaugą ir pilietinius aktyvistus ir daugiau nei įprastai dėmesio skyrė žemės ūkiui.

D. Grybauskaitė prezidente buvo išrinkta 2009 m. gegužę, o 2014 m. birželį perrinkta antrai penkerių metų kadencijai.

Pagerbti nužudyti vyriausybės nariai

Vilnius/Maskva (URM inf.) – Gegužės 27 d. prie Maskvos esančioje stalinistinių aukų atminimo vietoje, buvusiame NKVD specialiajame objekte „Komunarka“, Lietuvos ambasados Rusijoje ministras patarėjas Giedrius Galkauskas pagerbė sovietinių represijų aukas.

Tradiciniame stalinistinių aukų atminimo renginyje buvo padėtos gėlės prie aukoms skirto atminimo kryžiaus bei Atminimo sienoje įamžintų Pirmosios Lietuvos Respublikos ministrų Kazimiero Skučo, Antano Tamošaičio ir Juliaus Čapliko pavarčių.

Ši tradicinė represijų aukų atminimo akcija, organizuojama Maskvos vyriausybės reabilituotų politinių represijų aukų teisių atkūrimo komisijos, kasmet suburia „Komunarkoje“ atgulusių politinių represijų aukų gimines ir artimuosius.

Remiantis visuomeninės organizacijos „Memorialas“ sudarytu sąrašu, specialiajame NKVD objekte „Komunarka“ esančiose masinėse kapavietėse be minėtų Lietuvos ministrų ilsisi dar apie 150 iš Lietuvos kilusių represijų aukų. Manoma, kad jų gali būti ir daugiau, nes iš maždaug 10 000 aukų tik 6 000 tapatybės yra nustatytos.

Š. Marčiulionis atsisako mandato EP

Vilnius (BNS) – Į Europos Parlamentą (EP) su „valstiečių“ sąrašu išrinktas buvęs krepšininkas, verslininkas Šarūnas Marčiulionis atsisakė laimėto mandato.

Vietoje jo pagal partijos sąrašą į EP turėtų patekti Seimo Biudžeto ir finansų komiteto pirmininkas Stasys

Jakeliūnas. EP rinkimuose valstiečiai iškovojo du mandatus: be antroju numeriu įrašyto Š. Marčiulionio, išrinktas dabartinis valstiečių europarlamentaras Bronis Ropė, sąrašė buvęs pirmas. S. Jakeliūną rinkėjai iš aštuntosios vietos pakėlė į trečiąją.

Neįleistas „Sputnik Lietuva“ redaktorius

Vilnius (BNS) – Lietuvos pasienio pareigūnai atsisakė įleisti į šalį Rusijos naujienų tinklalapio „Sputnik Lietuva“ redaktorių Maratą Kasemą. Latvijos pilietis bandė į Lietuvą atskristi per Vilniaus oro uostą.

„...Jis yra įtrauktas į sąrašą asmenų, kuriems uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką“, – sakė Valstybės sienos apsaugos tarnybos atstovas

spaudai Giedrius Mišutis.

Lietuvos žvalgyba pernai skelbė, kad „Sputnik Lietuva“ yra vienas Rusijos įrankių vykdyti informacinę politiką Lietuvoje.

Anot jos, per šį tinklalapį siekiama plėsti Rusijos įtaką Lietuvos informacinėje erdvėje, skleisti antivakarietiškas nuotaikas, formuoti Kremlui palankią viešąją nuomonę.

Lietuvė Anglijoje rengia Dainų šventę

Vilnius/ Londonas (Alkas.lt) – Geriausia pasaulio dirigente šiemet pripažinta lietuvė Mirga Gražinytė-Tyla Birminghame organizuoja Dainų šventę.

Šventė vyks birželio 9-ąją Birminghamo universiteto atviroje erdvėje – atnaujintoje aikštėje. Renginio repertuaras – lietuvių, latvių, estų, lenkų, žydų dainos; Handel, Weinberg, Stravinsky kūriniai.

Šventėje pasirodys Birminghamo simfoninis orkestras, kurio muzikos direktorė ir dirigentė yra Mirga Gražinytė-Tyla, taip pat Birminghamo Sim-

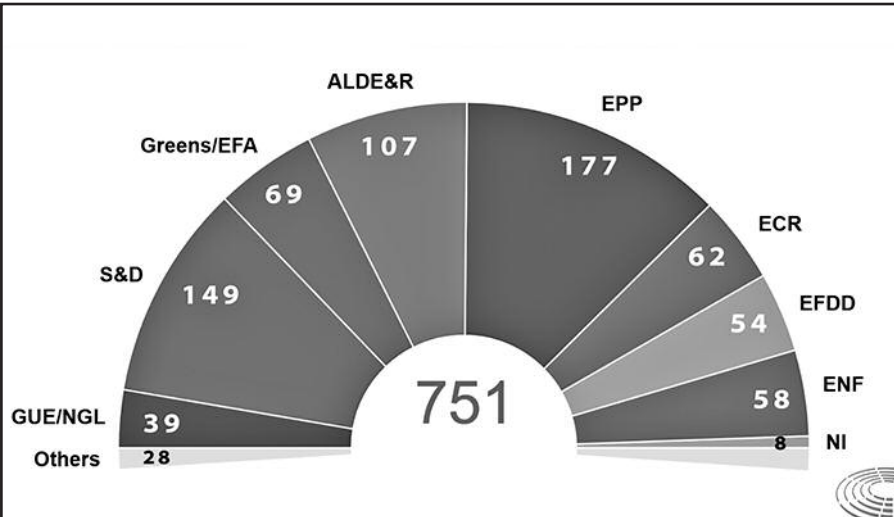

Renginys vyks visą dieną.

Rengėjų nuotr.

foninio orkestro ir Birminghamo universiteto Vasaros festivalių chorai.

EP – nauja galios pusiausvyra

Briuselis (ELTA, BNS) – Praėjus sekmadienį vykusių Europos Parlamento (EP) rinkimų rezultatai rodo, kad daugumoje valstybių į EP buvo išrinkti euroskeptikai ir populistai. Prancūzijoje Marine Le Pen blokas laimėjo prieš Emmanuel Macron judėjimą. Vokietijoje laimėjo Angela Merkel centro dešiniųjų partija, tuo tarpu Austrijoje, Vengrijoje pergalės šventė Sebastian Kurz ir Viktor Orban partijos. Didžiojoje Britanijoje pirmąją neseniai įkurta euroskeptiko Nigel Farage „Brexit“ partija.

Centro dešinioji Europos liaudies partija (EPP) išlieka didžiausiu bloku EP su, remiantis preliminariais rezultatais, 179 vietomis. Tai gerokai mažesnis skaičius nei 2014 m. vykusiuose rinkimuose, kai EPP atiteko 216 vietų. Socialistų ir demokratų pažangusis aljansas (S&D) taip pat pasirodė prasčiau nei 2014-aisiais. Preliminarūs rezultatai rodo, kad S&D turi atitekti 150 vietų (ankstesniuose rinkimuose turėjo 191).

D. Trump baigė vizitą Japonijoje

Tokijas (BNS) – JAV prezidentas Donald Trump gegužės 28 dieną baigė savo keturių dienų vizitą Japonijoje ir grįžo į Jungtines Valstijas.

Per savo vizitą D. Trump susitiko su naujuoju Japonijos imperatoriumi Naruhito ir su premjeru Shinzo

Tuo metu Liberalų ir demokratų aljanso už Europą (ALDE) vietų skaičius parlamente turėtų gerokai išaugti – nuo 69 vietų prieš penkerius metus iki 107 vietų. Žaliųjų blokui taip pat turi atitekti daugiau vietų nei 2014-aisiais – 70 vietų 52.

„Pirmą kartą per 40 metų dvi klasikinės partijos, socialistai ir konservatoriai, nebeturės daugumos“, – sakė ALDE lyderis Guy Verhofstadt. Remiantis preliminariais rezultatais, EPP ir S&D nebegalės suformuoti „didžiosios koalicijos“ parlamente be kitų paramos.

Populistinės ir nacionalistinės partijos stipriai pasirodė kai kuriose ES šalyse, kaip, pavyzdžiui, Italijoje ar Prancūzijoje, tačiau bendrai iškovojo mažiau vietų nei tikėtasi. Kartu joms EP gali tekti apie 150 vietų.

Rinkėjai 28 ES šalyse rinko 751 narį į EP. Kai tik Didžioji Britanija pasitrauks iš ES, EP narių skaičius sumažės iki 705.

A. Merkel perspėja apie plintantį populizmą

Berlynas (BNS) – Vokietijos kanclerė Angela Merkel pareiškė, kad jos šalis dėl savo nacistinės praeities turi budriai vertinti Europoje plintančius nacionalistinius judėjimus.

„Akivaizdu, kad Vokietijoje juos (populistinius judėjimus) reikia vertinti tam tikrame kontekste – mūsų praeities kontekste. Tai reiškia, kad mums reikia būti budresniems nei kiti“, – sakė ji.

A. Merkel taip pat pasmerkė Vokietijoje augantį antisemitizmą. „Šiandien nėra viena sinagoga, nėra vienas žydų darželis ar mokykla negali apsieiti be vokiečių policininkų apsaugos“, – teigė kanclerė.

Vokietijai A. Merkel vadovauja pastaruosius 13 metų, tačiau, pasibaigus kadencijai, ji daugiau nebesieks užimti šalies kanclerės posto. A. Merkel kadencija baigiasi 2021-aisiais.

Paskelbta Serbijos kariuomenės parengtis

Belgradas (AP-BNS) – Balkanuose smarkiai išaugus įtampai Serbija paskelbė visišką savo ginkluotųjų pajėgų parengtį.

Pranešta, kad Kosovo specialiajai policijai šarvuotomis transporto priemonėmis įsiveržus į vieną kaimą Kosovo šiaurėje, girdėjosi šūviai ir buvo panaudotos ašarinės dujos. Šiame su Serbija besiribojančiame regione 90 proc. gyventojų sudaro serbai, atsiskantys būti Kosovo dalimi.

Kosovo Prezidentas Hashim Thaci paragino serbų mažumą laikytis ramiai ir remti policiją. Pasak jo, kova su organizuotu nusikalstamumu paspartins šalies integraciją į Vakarus.

Serbijos vyriausybės pareigūnas Marko Djurić sakė, kad Kosovo poli-

cijos veiksmais siekiama bauginti serbus ir išvaryti juos iš Kosovo, o tai „nė tik grėsmė stabilumui, bet ir tiesioginė grėsmė taikai“.

Serbijos prezidentas Aleksandr Vučić įsakė paskelbti visišką pajėgų, dislokuotų netoli sienos su Kosovu, parengtį. Taip pat pranešta apie Serbijos pajėgų judėjimą tame rajone.

Bet koks ginkluotas Serbijos įsiveržimas į Kosovą reikštų tiesioginį susidūrimą su ten dislokuotais NATO taikdariais.

Serbija Kosovo kontrolę prarado po NATO įsikišimo 1999 m., kai buvo sustabdyta kruvina serbų kampanija prieš Kosovo albanų separatistus ir civilius. Serbija nepripažįsta Kosovo 2008 m. nepriklausomybės deklaracijos.

PATIRTYS

Žaidžiant atviromis kortomis lengviau išlaikyti darbuotojus

Vienas iš efektyviausių būdų geriems darbuotojams pritraukti bei išlaikyti – atvirumas ir pažadų tesėjimas.

Kai darbdavį rekomenduoja draugas ar giminaitis, visada geriau. Be to, mūsų restoranai moka vienus didžiausių atlyginimų šiame sektoriuje, viskas yra oficialu. Tai irgi prideda papildomų taškų, kai darbuotojas renkasi. Dėl personalo įprastai problemų neturime”, – sako Rimvydas Bartkus, UAB „Meksikos studija”, valdančios 3 restoranus „Sofa de Pancho”, bendraturtis.

mas. Kai vieno restorano darbuotojai pamatė, kad nesunaudoja visų produktų, todėl pas juos atsirado nuostolis, ėmė užsisakinėti kur kas mažesniais kiekiais, bet dažniau. Taip išvengta didelių apyvartos lėšų išaldymo, be to, sumažėjo arba visai nebello nesuvartotų produktų”, – pasakoja verslininkas.

Aiškūs tarifai

Vieša informacija apie algas didina ne tik darbuotojų lojalumą, bet ir gerina įmonės rezultatus. Ypač tada, jei

Atvirumas darbe gerina darbinius santykius.

Galimybių arsenalas nuotr.

Vis dėlto vien rekomendacijų neužtenka – jau pačiame atrankos etape pats darbdavys turi patvirtinti darbuotojų žodžius, kad įmonėje ir yra taip, kaip jie pasakoja. Todėl verta žaisti atviromis kortomis.

„Mūsų įmonėje skaičiai nuo darbuotojų nėra slepiami. Žinoma, mes nenurodome, kiek uždirba konkretus darbuotojas, tačiau kas savaitę viešai skelbiame, kiek klientų aptarnauta, kokia apyvarta padaryta, ar uždirbta pelno. Taip pat nurodoma, kokios buvo išlaidos produktams, nuomai, darbo užmokesčiui. Tuomet darbuotojai patys mato, ar ta savaitė buvo gera, ar nuostolinga. Ypač jei jos būta prastos, kitą savaitę visi stengiasi dar labiau, kad nuostoliai išsilygintų”, – sako R. Bartkus.

Kaskart pateikiami skaičiai skatina ir pačius darbuotojus siūlyti, ką galima padaryti, kad šie būtų geresni.

„Pavyzdžiui, produktų užsaky-

atlyginimas priklauso nuo konkrečiai atlikto darbo.

Plungės baldų gamybos UAB „Hovden” nustatė darbo užmokestį už kiekvieną operaciją sistemą – taip darbuotojai patys gali susiskaičiuoti, kiek jie nori dirbti ir kiek užsidirbti.

„Valandinis darbo užmokestis nepasiteisina, nes Lietuvoje dar vyrauja mentalitetas, kad kai kurie darbuotojai linkę pasislėpti už bendradarbių nugarų, t. y. dirbti mažiau, bet gauti tiek pat. Toks požiūris blogai atsiliepia įmonės rezultatams, nes nepadaroma tiek, kiek būtų galima. Be to, tai mažina visų darbuotojų motyvaciją, nes vieni dirba stipriai, bet gauna tiek pat, kiek tie, kurie linkę patinginiasi. Todėl įkainis už kiekvieną operaciją yra teisingiausia užmokesčio forma”, – sako Liutauras Juška, įmonės direktorius.

„Verslo žinios”

Euro ir kitų valiutų santykiai (2019 metų gegužės 29 d.)

- 1 USD (JAV doleris) – 0,89 €
- 1 AUD (Australijos doleris) – 0,62 €
- 1 CAD (Kanados doleris) – 0,66 €
- 1 GBP (Didžiosios Britanijos svaras sterlingų) – 1,14 €
- 1 NZD (Naujosios Zelandijos doleris) – 0,58 €

Reikėtų susirūpinti biuro aplinka

Atviros biuro patalpos, gatvės ar pastatų vaizdas pro langą, didelis triukšmas ar net galimybė matyti, ką veikia kolegos – visa tai ir kiti aspektai gali netik pabloginti darbo rezultatus, bet ir darbuotojus „susargdinti” ar paskatinti išeiti iš darbo.

Tokių tyrimo rezultatus pateikia ISM universiteto mokslininkės Rūta Kazlauskaitė ir Ieva Augaitytė-Kvedaravičienė.

Biuro aplinkos poveikis užsienio mokslininkų tirtas labai plačiai. Dėmesys skiriamas vidinei biuro aplinkai, pavyzdžiui, atmosferos veiksniams, patalpų išplanavimui. Pastaruoju metu nemažesnis dėmesys imtas skirti ir išorinei aplinkai.

Aplinkos veiksniai, nurodo mokslininkės, iš tiesų daro poveikį darbuotojų gerovei ir veikia tiek emocinę būseną, tiek profesinę gerovę, jų motyvaciją, santykius su kolegomis ir vadovais, protinius gebėjimus, fizinę ir psichosomatinę sveikatą darbe.

„Gal skirtingi veiksniai daro skirtingą poveikį, bet visa visuma paveikia visą gerovę. Fizinė aplinka turi poveikį ir veiklos rezultatams. [...] Tiek tiesioginėms darbo užduotims, numatytais pareiginėse, [...] ir tam, kas susiję su pareiginėmis instrukcijomis”, – sako R. Kazlauskaitė.

Jos aiškinimu, darbo vieta, aplinka nepatenkinti darbuotojai gali būti mažiau linkę padėti kolegoms. Tai ypač būdinga atviro tipo biuruose dirbantiems žmonės.

Užsienyje atlikti tyrimai rodo, kad atviras biuro tipas gali turėti neigiamą poveikį darbuotojo sveikatai, motyvacijai ir jo norui bendradarbiauti su kitais kolegomis.

Lietuviams svarbus ir vaizdas pro langą

Lietuvoje atliktas tyrimas rodo, kad mūsų šalies darbuotojams taip pat svarbūs tiek vidiniai, tiek išoriniai veiksniai. Pavyzdžiui, triukšmas, interjeras ir išplanavimas, patalpų temperatūra ir oro kokybė bei apšvietimas turi bene didžiausią įtaką tam, ar žmogus savo darbo vieta patenkintas, ar ne.

Taip pat didelės įtakos turi ir vadinamasis audio privatumas, vaizdas pro langą, maitinimo paslaugų pasiūla ir apskritai pasitenkinimas darbo vieta ir biuru. Kuo geriau vertinami šie veiksniai, tuo labiau išauga pasitenkinimas darbu.

„Silpnoji vieta – privatumo trūkumas. Privatumą galima skirstyti į audio privatumą ir vizualinį privatumą. Audio privatumas – kai negirdžiu, ką kalba kiti ir kiti negirdi manęs. Kai esu patenkintas tuo privatu-

mu, man niekas netrukdo, galiu ramiai kalbėti ir dirbti.

Darbuotojai, kurie dirbo uždaroje patalpose ar 1–3 darbo vietų patalpose, jie audio privatumą įvertino aukščiausiu balu. Vizualinis privatumas yra susijęs su tuo, ar aš matau, ką veikia mano kolegos ir kolegos mato, ką veikiu aš.

Pasitvirtino faktas, kad tie, kurie dirbo uždaroje patalpose su 1–3 darbuotojais, jie šį privatumą vertino aukščiau.

Didesnis pasitenkinimas darbo aplinka pastebėtas tose darbovietėse, kuriose buvo papildomų patalpų, skirtų poilsiui, bendravimui, susitikimams, ramiam darbui ar kt.

Kai kurie darbuotojai vertina galimybę pertraukas leisti lauke. Jeigu žmonės turi tokią galimybę, jie savo darbo rezultatus taip pat vertina geriau, stengiasi dirbti kruopščiau.

Rekomendacijos verslui remiantis atliktu tyrimu:

Investicijos. Į biuro ir darbo vietos aplinkos gerinimą yra prasmingos, nes turi teigiamos įtakos darbuotojų gerovei, jų pasitenkinimui darbu ir kolegų bendradarbiavimui.

Emocijos. Sukurkite teigiamas emocijas keliančias erdves. Galimybės leisti pertraukas lauke yra svarbios.

Papildomos patalpos. Sumažinkite triukšmo lygį, o jei tai neįmanoma, įrenkite ramiam darbui ar trumpam poilsiui skirtų patalpų.

Įtraukimas. Įtraukite darbuotojus į sprendimų, susijusių su darbo erdve, priėmimą. Tokiomis erdvėmis darbuotojai bus labiau patenkinti, darbo kokybė bus geresnė.

Didesnis dėmesys erdvėms. Rekomenduojama investuoti į biuro ir darbo vietos aplinkos gerinimą, nes tai turi teigiamos įtakos darbuotojų gerovei, pasitenkinimui darbu, kolegų bendradarbiavimui.

Jeigu darbuotojas nebus patenkintas darbo aplinka, jis gali ne tik dažniau sirgti, blogai jaustis darbe, bet kai kurie darbuotojai, įvertinę juos netenkinančias sąlygas, į įmonę gali net neateiti dirbti.

Darbdaviai turėtų įrengti teigiamas emocijas keliančias erdves, suteikti galimybę pertraukas leisti lauke. Darbo erdvėse derėtų sumažinti triukšmo lygį, o, jeigu tai neįmanoma, įrengti ramiam darbui ar trumpam poilsiui skirtas patalpas.

Įrengiant darbo vietas reikėtų įtraukti ir pačius darbuotojus – prisidėję prie savo darbo vietos įrengimo, darbuotojai jomis bus labiau patenkinti ir galiausiai parodys geresnius darbo rezultatus.

Vaida Kalinkaitė-Matuliauskienė, LRT.lt

Darbdaviai turėtų įrengti teigiamas emocijas keliančias erdves.

Langė.lt nuotr.

Pokalbiai

Atkelta iš 4 psl.

Kiek svarbus Jums yra Jūsų skaitytojas? Kaip jis kito gyvenant skirtingose sistemose? Ar Lietuvoj žmonės mažiau skaito? Ar kiekvienas gali rašyti? – Klausimai iš salės.

Kornelijus Platelis. Kai nueini į Vilniaus knygų mugę, atrodo, kad skaitytojų padaugėjo. Sovietiniais laikais, žiūrint į tuos didelius tiražus atrodė, kad mus skaito ir supranta taip, kaip mes rašom. Reikėdavo truputį suktai rašyti, apeiti tą cenzūrą ir visą laiką maskuoti. Mes visą laiką manėm, kad mūsų skaitytojas yra toks tylus suokalbininkas. Kai neliko cenzūros ir tapom laisvi, sumažėjo tų skaitytojų, ir tada pamatėm, kad poeziją Lietuvoj skaito taip, kaip visame pasaulyje – jokių stebuklų nėra. Poezija tarpsta tose visuomenėse, kur yra priespauda, diktatūra. Tą puikiai gali pamatyti nuvažiavęs į kokią Lotynų Ameriką. Teko man būti Nikaragvoje, festivalyje. Mačiau, kaip ten reikia tos poezijos. Susirenka koks tūkstantis žmonių, koncertuoja, šoka, dainuoja ir vėliau prasideda poezijos skaitymai. Ir niekas neišėina iš tos aikštės.

Mano pirmoji knyga pasirodė 6 000 egzempliorių tiražu, ir per dvi savaites ji buvo parduota. Kai pasiskaičiau, supratau, kad gavau autorinį atlyginimą didesnę nei visas parduotas knygelės tiražas. Tokia buvo sovietinė planinė ekonomika. Antrą knygą išleido 5 000 egzempliorių tiražu, ir ji buvo parduota per kelias valandas, aš net pats negavau jos nusipirkti. O štai šešta, septinta knygos, išleistos 500 egzempliorių tiražu, buvo pardavinėjamos keli metai.

Liutauras Degėsys. Dabar yra daug visokių priemonių ir technologijų patikrinti, kiek tavo skaito. Jeigu esi išleidęs bent vieną knygą, registruojiesi LATGA, tai tau padeda skačiuoti. Gali gauti išrašą iš bibliotekos, kiek kartų tavo knygą skaitė. Tai bent morališkai labai gerai. Yra tokie dalykai kaip socialiniai tinklai. „Facebook“ turiu dvi

paskyras. Viena yra, kur aš kvailioju, kita – kur dedu savo tekstus. Ten yra skaitliukas ir galiu pažiūrėti išklotinę – kada, kur, koku paros metu, kokio amžiaus ir kas skaitė tavo tekstus. Jei aš penktadienį įmetu kokį tekstą, tai man parodo, kad kokie 7 000 žmonių jį perskaitė ar bent atsivertė.

Kai dirbau radijuje, skaitydavau kultūros apžvalgas. Šeštadieniais laidos klausydavosi koks 30 000 žmonių. Tuo metu įsivaizdavau esantis kaip koks Lady Gaga, surenkantis pilną stadioną žmonių.

Kornelijus Platelis. Poezija yra ne informacija. Poezija yra tai, kas tavyje iššaukia tam tikrą suvokimą, tam tikrą pasaulio pamatymą kitaip ir daug intensyviau nei matome kasdieniškom akim. Suvokimas ne tik protu, intelektu, bet ir jausmais. Mano poezija yra visada šalia religijos, bet ji nėra religinė. Technika, sako, yra labai erotiška, na, galbūt. Pirmiausia bandai pasiekti tą suvokimą, jei pavyksta man pačiam, gali manyti, kad ir skaitytojui taip nutiks. Jei pačiam nėra įdomu ką tu rašai, tai ir kitam nebus įdomu.

Alvydas Šlepikas. Rašau ne tik poeziją. Išleidau romaną „Mano vardas Marytė“. Aš nesirinkau tos tematikos, ji pati mane pasirinko. Susipažinau su žmonėmis, kurie pradėjo pasakoti savo gyvenimus ir verkė. Man atsiskleidė toks didžiulis, absoliučiai nežinotas istorijos plotas. Po karo vokiečių vaikai iš Rytprūsių ėjo per Nemuną, sušalę, alkani ir tikėjosi Lietuvoje išgyventi. Žmonės, kuriuos vadino vilko vaikais. Jų vaikai man pasakojo baisius dalykus, traumatinę patirtį, patikėjo savo gyvenimo paslaptis. Kažką turėjau daryti su ta medžiaga, negalėjau neparašyti knygos. Tema pasirodė artima ne tik Lietuvai ir Vokietijai, didelis susidomėjimas yra ir kitose šalyse. Vertimas į anglų kalbą Didžiojoje Britanijoje oficialiai pasirodys birželio 6 d., JAV – liepos 9 d.

(Knyga „Mano vardas Marytė“ 2012 m. buvo išrinkta Lietuvos metų knyga. *Aut. pastaba.*)

Apie pasaulio lietuvių rašytojus ir bendravimą.

Kornelijus Platelis. Reikia palaikyti tuos žmones, kurie gyvena ne Lietuvoje, nors jiems konkuruoti lygiu su tais, kurie gyvena toje pačioje kalbinėje aplinkoje, yra sudėtinga. Reikia suderinti tuos renginius, Poezijos pavasarius. Apsikeitimas autoriais galėtų būti abiem kryptimis. Yra labai gerų išeivijos poetų, kurie išeivijoje išlaikė mūsų lietuvių literatūros tāsą ypač tais metais, kai Lietuvoje literatūra buvo labai suvaržyta.

Liutauras Degėsys. Literatūrą reikia spausdinti, nereikia jos rašyti į stalčių. Neišvengiamai turite tikrinti save ir spausdintis Lietuvoje. Lietuvoje turime daug išlikusių literatūros žurnalų. Spausdinkitės, krepikitės. Poezijos pavasarių rengimo laikus turime suderinti ir pradėti jau kitais metais. Mes kviečiamės daug autorių iš užsienio, galėtume pasikviesti lietuvių autorius, gyvenančius emigracijoje.

Du poetai, du Kornelijai: išeivijos poetas Kornelijus Jazbutis (k.) ir Kornelijus Platelis iš Lietuvos.

D. Norkūnienės nuotr.

Pasaulio lietuvių bėgimas 2019

Citadele Kauno maratonas 2019” ir lietuvių visame pasaulyje vienijanti visuomeninė nepolitinė organizacija Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) kviečia pasaulio lietuvių, jų šeimas bei draugus birželio 9-tą dieną dalyvauti jungtinėje iniciatyvoje – Pasaulio lietuvių bėgime. Šiais metais bėgimas skiriamas Pasaulio lietuvių metams paminėti. Tad kviečiame tai švęsti aktyviai!

2019 m. minimas Lietuvių chartos 70-metis, todėl Lietuvos Seimas paskelbė šiuos metus Pasaulio lietuvių metais. Istorinė Lietuvių charta, įsteigusi PLB, įpareigojo vienyti visus už Lietuvos ribų gyvenančius lietuvių, siekti išlaikyti, kurti bei ugdyti lietuvių tautos gyvastį: jos kalbą, kultūrą, papročius, tradicijas ir remti Nepriklausomos Lietuvos valstybę. „Citadele Kauno maratonas 2019” kviečia pasaulio lietuvių kartu bėgti!

Birželio 9 dieną mus visus vienyti bėgimas – bėgsime kartu su 5000 bėgikų Kaune. Siūlome įveikti sau patogų nuotolį nuo 100 m iki kelių ar keliasdešimt kilometrų. Taip pat galite rinktis jau tradicija tapusius bėgimus: 5 km nuotolį kuo spalvingiau, o ištverminguosius bėgikus – 10 km, pusę maratono – 21 km, ar net maratoną – 42 km. Nepamirškite ir mažųjų, jie tikrai įveiks 1,5 km atstumą Šeimų bėgime.

Mes tikimės, kad jūs gerai praleisite laiką kartu su bendraminčiais, pasieksite asmeninių rekordų ir visu tuo pasidalinsite su mumis. Labai lauksime vaizdinės medžiagos iš renginio dienos. Viskuo, ką atsiųsite mums, mes pasidalinsime Kauno maratono svetainėje ir „Facebook” puslapyje.

Kas gali dalyvauti?

Bėgimas yra skirtas užsienyje gyvenantiems lietuviams ir jų šeimų nariams bei draugams. Dalyvio reikalavimų nėra, tad iš esmės bėgime gali dalyvauti kas tik nori. Birželio 9 d. bėgimas vyks visame pasaulyje. Skatiname patikrinti sveikatą ir atsakingai pasirinkti bėgimo trasą.

Registracija

Organizatoriams (ambasadoriais): Šiomet visi miestų ambasadoriai/bėgimo organizatoriai turi užsiregistruoti pirmieji, nes tik šitaip atsisiras jūsų miestas/vietovė Pasaulio lietuvių bėgimo registracijoje. Prašome informaciją apie save atsiųsti adresu: run@kmk.lt. Reikia nurodyti šalį, miestą/vietovę, vardą ir pavardę, el. paštą, adresą, mob. tel. numerį ir kitą kontaktinę informaciją (organizacijos el. svetainę, „Face-

book”). Kontaktinę informaciją išsiųsime užsiregistravusiems bėgimui dalyviams, kad galėtų su jumis susisiekti. Visus užsiregistravusius dalyvius galėsime matyti čia: https://www.kaunasmarathon.lt/nuotolinis/dalyviai_nuotolinis

Bėgikams:

Dalyvių registracija vyks per oficialų Kauno maratono puslapį. Kiekvienas dalyvis gali registruotis pats, pasirinkęs savo miestą/vietovę, kuriame bėgs. Dalyviui bus išsiųstas laiškas su to miesto/vietovės bėgimo organizatoriaus kontaktine informacija. Bėgikai turėtų susisiekti su vietiniais koordinadoriais ir toliau bendrauti ir gauti informaciją dėl bėgimo savo mieste/vietovėje. Registracijoje neradus savo miesto/vietovės, kviečiame pačius tapti bėgimo organizatoriais ir susisiekti su mumis run@kmk.lt, kad galėtume užregistruoti jūsų miestą/vietovę.

Registracija į miestus/vietoves: https://www.kaunasmarathon.lt/nuotolinis/registruoti_nuotolinis

Atributika, medaliai, medija

Kiekvieno miesto/vietovės koordinatorių skatiname pasirūpinti apdovanojimais atskirai. Bėgimo organizatoriai suteiks diplomų ir kitos bėgimo atributikos maketus, kuriuos koordinatoriai gali naudoti pagal poreikį. Bėgimo atributiką, diplomų bei bėgimo numerių maketus galima naudoti laisvai. Medžiagą rasite skyrelyje atributika.

Registracijos metu, kiekvienas dalyvis galės pasirinkti, ar nori gauti medalį. Medalis kainuoja 5 eur, mokėjimą galima atlikti per PayPal. Medalius išsiųsime vietos organizatoriui po įvykusio bėgimo. Pasiruošimo bėgimui ir pačio bėgimo išpildžiais, nuotraukomis ar filmuota medžiaga kviečiame dalintis socialinėje medijoje: oficialiuose renginio ir įvykio „Facebook” puslapiuose bei „Instagram” pažymint medžiagą oficialiu Kauno maratono „Instagram” paskyros vardu @kaunasmarathon bei grotažymėmis: #pasauliolietuviubėgimas #pasauliolietuviumentai #nuotoliniskaunomaratonas #PLB #KMK #KaunasMarathon. Nepamirškite pasidaryti bendros nuotraukos!

Bėgikų kategorijos

Nustatome tris kategorijas: moterys, vyrai ir vaikai (iki 12 metų imtinai).

Visais klausimais galite kreiptis į Lauryną R. Misevičių el. paštu: larrykaunas@yahoo.com

PLB Sporto reikalų komiteto inf.

Prie Nemuno kitas išaušo jau rytas...

Atkelta iš 3 psl.

Daugiausiai balsų gavo neseniai įkurta euroskeptiko Nigel Farage „Brexit“ partija, kuriai turi atitekti 32 proc. balsų. Konservatorių partija ir pagrindinė opozicinė Leiboristų partija patyrė didelių pralaimėjimų. Prancūzijoje pergalę švenčia populistinės ir su Maskva bendradarbiaujančios Marine Le Pen partija „Nacionalinis susibūrimas“, pelnęs 24 proc. balsų, prezidento Emmanuel Macron partijai teko 22,5 proc. balsų. Nepaklusniojoje Vengrijoje laimėjo prieš imigraciją nusistačiusio premjero Viktor Orban partija „Fidesz“ (52 proc. balsų).

Lietuvai EP atstovaus 11 narių, ir rinkimai didelių netikėtumų tarsi ir neatnešė. Daugiausiai – trys – pateko TS-LKD atstovų, bet politologai teigia, kad labiausiai pasisekė suskilusiems socialdemokratams, kurie netikėtai laimėjo 2 balsus. Labai gyreši „vals-

tiečiai“ tepelnė du balsus, iš kurių vienas – buvusios krepšinio žvaigždės Šarūno Marčiulionio (jis atsisakė EP mandato – Red.). Į Europą vėl išvažiuos Darbo partijos lyderis Viktoras Uspaskichas ir Liberalų sąjūdžio kandidatas Petras Auštrevičius. Naujas Lietuvos balsas Europoje bus aistringoji ekonomistė Aušra Maldeikienė (laikykites ten, Europos Parlamente!). Namie lieka buvęs europarlamentaras Rolandas Paksas, išstojęs iš savo sukurto partijos „Tvarka ir teisingumas“ ir sukūręs naują judėjimą; savo nesėkmę jis vadina netikėta, nors nuo komentatorių jam gerokai kliūva dėl „panibratsvos“ su Kremlium ir Minsku.

Taigi pasitikime ateitį. Kai kurioms moterims ji bus ypač šviesi – ant sienos galės pasikabinti gražų prezidentą. Kaip tai laikais, kai buvo laimėjęs gražus vyras Algirdas Mykolas. Gal grožis išgelbės Lietuvą

ATŽALYNAS

Atkelta iš 7 psl.

Šokių šventės akimirka.

Mokyklos archyvo nuotr.

Šokių šventė „Mamyte, tėveli, šok su manimi“

Šokio, kaip vienos iš meno šakų, reikšmingumas žmogaus gyvenime mažai kam kelia abejonių. Meninis ugdymas asmenybei teikia įvairiapusių ir ypatingą savęs ir pasaulio pažinimą, suvokimą ir įprasminimą. Šokių mokymasis padeda mokiniams giliau suvokti tautos šaknis ir suprasti kalendorinių švenčių prasmę.

Šiomet mokykloje šokių pamokose didelį dėmesį skyrėme folklorui, istorijai ir žaidimams. Liaudies žaidimai, atrodo, labai paprastas dalykas, juose daug juoko, netikėtumų, bet labai svarbūs ugdymo procese. Apeiginėje etnochoreografijoje žaidimai yra privalomi. Juokas, pokštas yra dažna ritualo struktūros dalis.

Tikrasis mūsų liaudies šokis neturi būti tapatinamas su scenos šokiais, kur daug autorinės kūrybos, kur judesių leksika grindžiama baletu leksika. Kaimo žmonės nešoko su patemptomis keltimis, nepaisė tikslų pozicijų. Folkloro prigimtis ir yra nuolatinė kūryba, perdavimas iš kartos į kartą, nuolatinis kitimas. Čia nėra režisūros ar štaip. Mes mokomės šokdami, dalyvaudami, kur jaučiame šoki

visa savo esybe, jaučiamės laisvai, nevaržomai, be baimės suklysti. Šiandien mūsų šokio kultūroje vieni yra žiūrovai, kiti – atlikėjai. Šių metų mūsų mokyklos šokių idėja – sugrąžinti vakaronių dvasią. Pasišokti, o ne pasirodyti.

Paskutinėje šių mokslo metų šokių pamokoje šoko visi mokyklos vaikai, o vėliau jie pakvietė prisijungti ir tėvelius ir pasimokyti šokių iš jų. Ši sykį tėvelius mokė vaikai, kas nedažnai pasitaiko. Žaliuojančioje mokyklos pievelėje sukdami ratu palydėjome pavasarį. Šoko keturmečiai pelėdžiukai, improvizavo paauglės, močiutės už parankių sukosi su sūnumis, tėveliai, meiliai apsikabinę savo vaikelius, trepseno polkos žingsneliu.

Eglė Parker
Šokių mokytoja

ADVOKATAI

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos susitarus

A † A
NIJOLĖ PENIKAITĖ
PETROŠIENĖ

Mirė š. m. gegužės 22 d., sulaukusi 63 metų.
Gimė 1955 m. rugpjūčio 3 d. Lietuvoje.
Gyveno Oak Lawn, IL, anksčiau Marquette Parke, Čikagoje.
Nuliūdę liko: mama Janina Butavičiūtė; dukros Dainora Jasiukėnaitė ir Dovilė Jasiukėnaitė; anūkai Oskaras ir Sofia; sesuo Elvyra Penikaitė.

A. a. Nijolė buvo žinoma dainininkė ir solistė. Dažnai dainuodavo įvairiuose renginiuose su Čikagos lietuvių opera bei su ki-tomis lietuviškomis grupėmis. Prieš atvykdama į JAV, dainavo su „Armonikos“ ansambliu.

Atsisveikinimas su velione vyko pirmadienį, gegužės 27 d. Thompson & Kuenster laidojimo namuose.

Šv. Mišios už a. a. Nijolės sielą bus aukojamos šeštadienį, birželio 1 d., 10 val. ryto Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, 14911 E. 127 Street, Lemont. Jos palaikai bus pervežti į Vilnių.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti a. a. Nijolę savo maldose.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Thompson & Kuenster tel. 708-425-0500
arba www.thompsonkuensterfuneralhome.com

MANO VIRTUVĖ

Uogų ir vaisių šaltsriubės

Šalta vyšnių sriuba su leistinukais

Reikės:
2 litrų vandens
3 puodelių vyšnių (rūgščių, ne trešnių)
1 puodelio cukraus
1 šaukšto krakmolo
cinamono lazdelės,
apelsino žievelių

Vyšnias nuplauti, išimti kauliukus, užpilti verdančiu vandeniu, sudėti cukrų, cinamoną, žieveles ir pavirinti 10–15 minučių.

Krakmolą ištirpinti 2–3 šaukštuose šalto virinto vandens ir mažą srovele, maišant supirti į vyšnių viralą. Kaitinti ant silpnos ugnies, pastoviai maišant, kol masė pradės tirštėti. Nuimti nuo ugnies ir atvėsinti.

Per tą laiką paruošti leistinukus.

Reikės:
1 puodelio miltų
1 šaukšto ištirpinto sviesto
1 kiaušinio
1 puodelio vandens
druskos

Dubenėlyje išplakti kiaušinį su trupučiu druskos. Po truputį pilti vandenį ir vis plakti. Tuomet dalimis, nenustojant plakti supilti miltus. Turi gautis tiršta, bet plakama tešla. Į puodelį su verdančiu vandeniu arbatiniu šaukteleliu dėti tešlą.

Kai leistinukai iškils į paviršių, reikia pavirti dar kelias minutes (galima paragauti, ar tinkamo minkštumo) ir nuvarvinti sietelyje. Dėti į sriubą pagal skonį.

Mėlynių sriuba su leistinukais (įq ypač mėgsta vaikai)

Reikės:
2 litrų vandens
3 puodelių mėlynių
1 puodelio cukraus
cinamono lazdelės
citrinos žievelės

Vandenį su cukrumi ir prieskoniais užvirinti, sudėti perrinktas ir nuplautas uogas. Trumpai pavirinti, supilti paruoštą krakmolą, dar truputį pavirinti, kad pradėtų tirštėti. Ataušinti. Valgyti su leistinukais arba grietine.

Jūsų Indrė

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PUSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

PAS MUS
IR
APLINK MUS

■ **Šeštadienį, birželio 1 d., 9:30 val. r. Šv.** Kazimiero centro koplyčioje (2601 W. Marquette Rd., Chicago) bus laikomos Mišios meldžiant, kad Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Šv. Mišias atnašaus kun. Johnpaul Cafiero OFM. Po Mišių bus vaišės. Visi kviečiami. Daugiau informacijos tel.773-776-1324.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo** bažnyčioje (2745 W. 44th St., Chicago, IL) birželio 2 d. 10 val. r. švėsime Šeštinės (Kristaus dangun įžengimo šventę). 15

minučių prieš šv. Mišias sukalbėsime Švč. Jėzaus Širdies litanią. Eucharistijos šventimą atnašaus kun. Gediminas Keršys. Kviečiame visus dalyvauti.

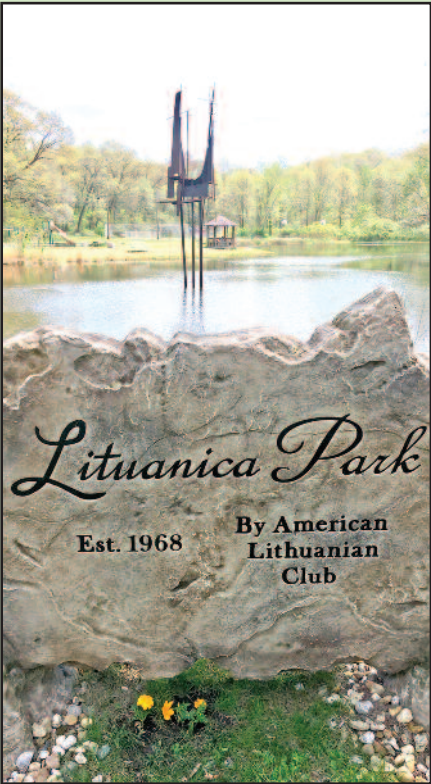
■ **Birželio 16 d., sekmadienį, minėsime Gedulo ir vilties dieną.** Po 11 val. šv. Mišių Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje bus šventinamos gėlės, kurias, giedant misijos chorui, vėliau padėsime prie paminklo Lemonto sodelyje.Kviečia JAV LB Lemonto apylinkės valdyba.

Beverly Shores, IN, Lietuvių klubo valdyba praneša apie vasaros renginius ir kviečia pasižymėti savo kalendoriuose šias datas:

Birželio 16 d., sekmadienį, 1 val. p. p. – šv. Mišios lietuvių kalba Šv. Onos bažnyčioje (Saint Ann of the Dunes, 433 East Golfwood Rd., Beverly Shores, IN 46301), po jų švėsime Tėvo dieną su tradiciniu kugeliu;
Liepos 21 d., sekmadienį, 1 val. p. p. – šv. Mišios lietuvių kalba Šv. Onos bažnyčioje;
Liepos 27 d., šeštadienį – nuo pat ankstyvo ryto vyks Beverly Shores miestelio vasaros šventė, tema – „Woodstock“;
Rugpjūčio 10 d., šeštadienį – gegužinė Lituanica parke, pradžia 12 val. p. p.;

Rugpjūčio 18 d., sekmadienį, 1 val. p. p. – šv. Mišios lietuvių kalba Šv. Onos bažnyčioje. Laukiame visų!

Daugiau informacijos
tel. 219-512-3493
(klubo pirm. Rūta Sidabras)

Paskui svajonę

„Draugo“ bendradarbė Neringa Smilgytė – Himalajuose! Su lietuvių rengta ekspedicija bazinę Everesto stovyklą ji pasiekė gegužės 25 d. po 12 dienų kelionės, nuėjusi 200 km. Prieš tai ekspedicijos dalyviai įveikė tris kalnų perėjas – Renjo La (5 360 metrų), Cho La (5 420 metrų) ir Kongma La (5 535 metrų). Taip pat įkopė į Khunde Peak (4 238), Gokyo Ri (5 357 metrų) ir Kala Patthar 5 625 kalnus bei Sunder Peak keterą (4 400 metrų).
Nuotraukoje – Neringa bazinėje Everesto stovykloje su „Draugo“ bendradarbių Čikagoje gimtadienio proga jai padovanota trispalve. „Draugo“ inf.

2 YR IRA
3 YR IRA

2.75%
3.00%

MOBILE BANKING | INTERNATIONAL WIRES
CREDIT/DEBIT CARDS | SAVINGS | CHECKING

310.828.7095 | info@clcu.org
www.clcu.org

PASaulio LIETUVIŲ CENTRO

KINO FILMAI PIEVELĖJE

KAS ANTRĄ PENKTADIENĮ, 7 V.V.

Organizuoja
PASaulio LIETUVIŲ CENTRAS
Paremk Centrą pirkdamas gėrimus ir užkandžius!

GEGUŽĖS 31
BIRŽELIO 14 IR 28
LIEPOS 12 IR 26
RUGPJŪČIO 9 IR 23
RUGSĖJO 6

LITHUANIAN WORLD CENTER
14911 127TH STREET
LEMONT IL 60439
TEL. 630-257-8787

SIUNTINIAI Į VISĄ EUROPOS SĄJUNGĄ

Ukraina, Baltarusija, Moldova, Rusija

Greičiausi pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai apdrausta \$100

Siūlome automobilių gabenimą į visas pasaulio šalis, automobilių pirkimą iš visų JAV aukcionų, asmens turto perkraustymą

Siuntinių paėmimas iš namų

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Harvest Fresh
(Vic. Booth) 109 E. Rand Rd. Arlington Heights, IL 60004
Tel: 224-625-0331

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Ina Stankeviciene
Adresas: 2711 W. 71st Street Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-9999

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvę nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
info@midwaylegal.com

www.draugas.org

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747